

PUUMALAN SEURAKUNTA

TASEKIRJA 2015

Kirkkoneuvosto 16.3.2016 § 29

Kirkkoneuvosto 20.4.2016 § 36

Kirkkovaltuusto 10.5.2016 § 14

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS.....	1
1.1. Yleiskatsaus.....	1
1.2. Hallinto.....	6
1.3. Henkilöstö.....	7
1.4. Väkiluku.....	7
1.5. Talousarvion toteutuminen.....	8
1.5.1. Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi.....	8
1.5.2. Käyttötalouden toteutuminen.....	43
1.5.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	49
1.5.4. Verotulojen erittely.....	51
1.5.5. Investointiosan toteutuminen.....	52
1.5.6. Rahoitusosan toteutuminen.....	53
1.6. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	54
1.6.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	54
1.6.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	55
1.6.3. Tase ja sen tunnusluvut.....	56
1.7. Seurakuntakonserni.....	57
1.8. Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyä ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.....	58
2. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	59
2.1. Tuloslaskelma.....	59
2.2. Rahoituslaskelma.....	61
2.3. Tase.....	62
3. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	63
3.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	63
3.2. Tuloslaskelman liitetiedot.....	63
3.2.1 Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain.....	63
3.2.2 Tilikauden palkat, palkkiot.....	63
3.4. Taseen liitetiedot.....	66
3.5. Vastuut ja vakuudet.....	68
3.6. Omistukset muissa yhtiöissä.....	70
3.7. Taseyksikkönä hoidettujen rahastojen tilinpäätöslaskelmat.....	70
4. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINTARKASTUSMERKINTÄ.....	72
5. KIRJANPITOKIRJOJA JA TOSITTEITA KOSKEVAT LUETTELOT JA SELVITYKSET.....	73
5.1. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista.....	73
5.2. Selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista.....	74

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Yleiskatsaus

SEURAKUNTATYÖ

Puumalan seurakunnan perustehtävänä on ollut avata Raamatun sanomaa ja antaa mahdollisuus Jumalan läsnäolon kokemiseen elämänkaaren eri vaiheissa yksilönä ja yhteisönä. Seurakunta on halunnut edelleen toimia luontevana rukouksen yhteisönä, jossa tuetaan seurakuntalaisia lähimmäisyyteen.

Onnistuimme valtakunnallisesti Yhteisvastuukeräyksessä ja lähetyskannatuksessa erinomaisesti. Uusi kirkkovaltuusto aloitti toimintansa ja sai opastusta itsenäisen seurakunnan toiminnasta Mikkelin tuomiokapitulin henkilökunnalta. Piispan tarkastus helmikuulla vauhditti valmiussuunnitelman loppuun saattamista sekä arkiston järjestämistä ajan tasalle. Piispa Seppo Häkkisen käynti seurueineen koululla, Palvelukeskuksessa ja metsästäjille järjestetty iltapäivä Särkirannassa tavoittivat parhaiten kohderyhmänsä. Piispan messu sekä työntekijöiden ja luottamushenkilöiden päivällinen olivat tärkeitä juhlahetkiä seurakunnalle. Toiminnallisesti seurakuntamme todettiin vireäksi, mutta talouden tunnuslukuihin kaivattiin uutta suuntaa.

Kirkolliskokous jätti vuosia valmistellun seurakuntarakenteen uudistamishankkeen toteuttamatta toukokuussa. Kirkkoneuvosto asetti sen jälkeen ohjausryhmän ja päätti kutsua konsultti Olavi Vuoren valmistelemaan toiminnan ja talouden tasapainottamista. Työryhmän ehdotuksesta mm. seurakunnassa aloitettiin joulukuussa yhteistoimintaneuvottelut viiden työntekijän osalta aikataulua ja päätettiin nostaa palvelujen ja vuokrien maksuja.

Historialliselle kirkkoherran pappilalle löytyi ostajat, vaikka kaupanteko siirtyikin kevättalvelle. Seurakunta jatkoi kunnan kanssa valmistautumista 400-vuotisjuhliin. Juhlavuoden kirja ”Puumalan kaksoisristikirkko” saatiin painokuntoon sekä tapahtumakalenteri julkaistiin joulukuussa ja se jaettiin Puumalalehden liitteenä kaikkiin talouksiin ja myös vapaa-ajan asukkaille. Yhteistyö kunnan matkailu- ja kulttuuritoimen sekä kansalaisopiston kanssa on ollut tavallista vilkkaampaa ja hedelmällistä.

Läsnä olevaa väestöä vuoden 2015 lopussa oli 1908 henkilöä. Poissaolevana on seurakunnan kirjoissa lisäksi 58 henkilöä. Seurakunnasta muutti 70 jäsentä ja seurakuntaan muutti 64 henkilöä. Väkiluku väheni 56 henkilöllä, koska 44 seurakuntalaista kuoli kertomusvuonna ja vain 5 syntynyttä puumalalaista kastettiin. Kirkkoon liittyi 4 henkilöä ja erosi 13. Seurakuntaan kuuluu vähän yli 84 % puumalalaisista. Puumalan papit suorittivat useita kirkollisia toimituksia seurakunnan ulkopuolisille jäsenille. Seurakuntaamme liittyneille, muuttaneille, kastettujen vanhemmille, kuolleiden omaisille ja seurakunnan jäsenyydestä eronneille lähetettiin kirkkoherran kirjoittama kirje. Lisäksi seurakunta lähetti onnittelukirjeitä syntymäpäiviään viettäville.

Seurakunnan toiminnasta on ilmoitettu Puumala-lehdessä, internet- ja facebook-sivuilla. Lisäksi joistakin tapahtumista on tehty erillismainoksia ilmoitustauluille tai käteen jaettavaiksi. Seurakunnan hengellisen elämän keskus on ollut messu. Jumalanpalveluksia on järjestetty myös Lamminniemen kappelissa ja Koivurannassa. Pappien lisäksi kaikki työntekijät ja kuorot ovat vuorollaan osallistuneet hartauksien ja messujen toteutuksiin. Jumalanpalveluksiin osallistui viisi ja puolituhatta henkeä. Kirkollisiin toimituksiin osallistui kaksi ja puolituhatta henkeä. Varsinkin kesällä jumalanpalveluksiin osallistuu myös vapaaajan asukkaita. Kesävieraille järjestettiin erityinen kutsujumalanpalvelus kirkkokahveineen.

Jumalanpalvelukset radioitiin avopalvelukeskukseen, missä on sunnuntaisin lisäksi sellaisia kuulijoita, joita ei tilastoida ja jotka eivät itse pääse kulkemaan kotikirkkoon. Heille järjestettiin lisäksi säännöllisesti omia hartaushetkiä ja ehtoollistilaisuuksia Koivurannassa ja Mäntykodissa. Koivurannassa järjestettiin myös kaksi sanajumalanpalvelusta. Päivätoiminnassa tavoitetaan hartaus- ja ehtoollistilaisuuksissa avopalvelussa käyviä vanhuksia koko kunnan alueelta, myös sivukyliltä. Kertomusvuonna toteutettiin perinteiset kotikäynnit syntymäpäivänsankarien luona, mikäli he sitä toivovat. 70-vuotiaille ja vapaaehtoisille järjestettiin lisäksi oma kirkkopyhä ja juhlamessu kirkossa ja risteily Wennolla. Papi, diakoni, kanttori ja vastaava lastenohjaaja kävivät kodeissa tervehdyskäynneillä. Seurakunta on tehnyt yhteistyötä Puumalassa mm. kotisairaanhoidon ja kunnan sosiaalitoimen sekä veteraanijärjestöjen kanssa.

Puumalan seurakunnan vapaaehtoisista on laadittu oma kortisto, joka helpottaa vapaaehtoista kutsumista ja käyttämistä eri tehtävissä. Vapaaehtoistyö on tärkeää sitoutunutta lähimmäispalvelua vapaaehtoiselle itselleen, mutta se myös lisää toimintamahdollisuuksia pienessä seurakunnassa. Vapaaehtoisia oli seurakunnan kaikessa toiminnassa mukana seitsemisenkymmentä henkilöä.

Jumalanpalvelusavustajille on järjestetty kokoontumisia ja koulutusta. Heidän kanssaan tutustuttiin ortodoksisen sisarkirkon liturgiaan ja vapaaehtoisten tehtäviin Valamon matkalla. Jumalanpalvelusavustajat ovat avustaneet suunnittelussa, ehtoollisen jaossa, lukeneet tekstejä ja rukouksia, suunnitelleet ja rakentaneet rukousalttareita, kantaneet kolehtia, toivottaneet kirkkovieraat tervetulleeksi sekä auttaneet suntiota ja emäntää kirkkokahveilla. Lähetystyöstä vastaava pappi on kutsunut piirien vastuunkantajat kokouksiin. Myös Yhteisvastuukerääjät on koottu vuosittain yhteen. Vapaaehtoisten tukemiseen ja kannustamiseen on kiinnitetty huomiota mm. järjestämällä kiitosretki keväällä. Myös kuorolaiset ja luottamushenkilöt tekevät tärkeitä vapaaehtoistyötä seurakunnassa.

Rokansalolaiset, viljakansaarelaiset ja Hanna-piiriläiset järjestivät oman kirkkopyhänsä oheisohjelmineen sekä tarjoiluineen. Puumalan sotaveteraanit ja heidän tukijansa viettivät omaa kirkkopyhänsä keväällä sekä kesäpäivää lounaan ja yhdessäolon merkeissä Särkirannassa elokuussa. Lions Club Puumala on toiminut tärkeänä yhteistyökumppanina järjestämällä mm. vanhusten kuljetuksia kirkkoon ja äitienpäivätapahtuman.

Papit kävivät toimitus- ja sielunhoitokeskusteluja kodeissa ja seurakunnan tiloissa. Kirkkoherra on tuomiokapitulin pyynnöstä myös toiminut mentorina uusille kirkkoherroille ja työnohjaajana yhdelle ulkopuoliselle seurakunnan työntekijälle.

Musiikkitilaisuuksia järjestettiin 26 ja niihin osallistui yhteensä noin parituhatta kuulijaa. Kunnan kanssa yhteistyössä toteutettiin jo neljättä kertaa Saimaan kauneimmat sävelet konserttimusiikin sarja sekä valmisteltiin juhlavuoden konserttisarjaa. Ilmaisia puolen tunnin päivämusiikkihetkiä järjestettiin sydänkesällä. Kirkko oli avoinna kesäkuukaudet ja siellä järjestettiin opastusta keskiviikkoisin sekä pyydettyä ryhmille.

Kasvatustehtävänsä seurakunta toteutti mm. kinkereillä, rippikouluissa ja lasten-, varhaisnuorten- ja nuortenryhmä toiminnassa. Rippikoulun kävi seurakunnassamme 12 nuorta. Rippikoulun leirijakso järjestettiin toista kertaa Imatralla Päivärannan kurssikeskuksessa. Koululaiset tavoitettiin koululaiskirkoissa, koulu- ja päiväkotivierailuilla sekä päivänavauksissa, joita työntekijät järjestävät. Kasteopetusta on annettu myös päiväkerhoissa, varhaisnuorten kerhoissa sekä nuortenilloissa. Nämä käynnit ja kerhojen hartaudet korvaavat ennen niin vilkkaan pyhäkoulutyön Puumalassa. Nuorisotyön tärkein kokoon-tuminen lienee isokoulutus.

Seurakunnassa on järjestetty Raamattutapahtumia sekä lähetyspiiri yhdessä Kansanlähetyksen kanssa. Yhteisiä kirkkopyhiä tai muita tilaisuuksia on järjestetty myös Suomen Lähetysseuran, Kansan Raamattuseuran, Suomen Raamattuopiston, Gideonien, Evankeliumiyhdistyksen kanssa.

Sokeripala-toimintaa järjestettiin Ravintola Kuittisessa. Seurakunnan hengelliset työntekijät jalkautuivat kahvilaan kesällä kerran viikossa n. tunnin ajaksi tapaamaan seurakuntalaisia ja turisteja sekä joulun alla laulamaan kauneimpia joululauluja Huikon Baariin. Seurakunnan työntekijät osallistuivat Puumalan joulukylä-hankkeen suunnitteluun ja myyjäisiin.

Tarkemmat tunnusluvut ja esittelyt toiminnastamme työaloittain voi lukea tästä toimintakertomuksesta.

TALOUS

Seurakunnan monipuolinen toiminta rahoitettiin verotuloilla ja puun myynnillä. Investointien rahoitusta varten oli aikaisemmin laitettu rantatontteja myyntiin, mutta kauppoja ei syntynyt kertomusvuonna. Talousarvio toteutui pääosin suunnitellusti. Maksuvalmius oli heikko koko vuoden ajan ja jouduttiin turvautumaan käyttötilin luottoon ja lyhytaikaista kassalainaa ei voitu lyhentää. Toimintatuotot olivat yhteensä 313.978,25 euroa, joka jäi 63.091,75 euroa alle budjetoidun. Puun myynnissä jäätin 68.995,86 euroa alle, kun tehdyistä puukaupoista osa toteutuu vuonna 2016. Kirkollisveroa kertyi 34.861,24 euroa yli budjetoidun ja yhteisöveroa kertyi yli budjetin 10.846,74 euroa, joten verotulot yhteensä toteutuivat 109,1 % budjetoidusta 500.000 eurosta. Verotulot yhteensä olivat 45.707,98 euroa yli arvion. Kirkollisvero on ollut vuodesta 2015 alkaen 1,95 prosenttia. Veroprosentti on

rovastikunnan seurakuntien kanssa suurin piirtein samalla tasolla, kun korotuksia naapuriseurakunnissakin on tehty.

Kirkollisveroa kertyi 464.861,24 euroa, mikä on 20,5 % enemmän kuin edellisenä vuotena. Yhteisöveroa kertyi 80.846,74 euroa eli 13,1 % enemmän kuin edellisenä vuotena, näin ollen kokonaisverotulot olivat 545.707,98 euroa, missä on lisäystä 19,3 % verrattuna edelliseen vuoteen.

Rantatontteja ei myyty yhtään, Hiekkaranta-tilasta myytiin 0,38 ha määräala Suur-Savon Sähkö Oy:lle sähköasemaa varten ja Palloinmäeltä 0,6 ha määräala ja sillä sijaitseva autotallirakennus. Kaupoista saatiin myyntivoittoa 6.513 euroa. Kirkon keskusrahastolta saatiin verotulojen täydennysavustusta 14.469 euroa ja 4.300 euroa avustusta talouden tasapainottamisprojektin kuluihin sekä 9459,61 euroa avustusta KIPAn kustannuksiin.

Toimintakulut olivat yhteensä 882.980,84 euroa, vähennystä 3,5 % edellisen vuoden toteutumaan verrattuna. Henkilöstökulut laskivat 2,8 % edellisen vuoden toteutumaan verrattuna, henkilöstökulut olivat 478.748,77 euroa.

Verotuskustannukset olivat 9.621,69 euroa ja keskusrahastomaksuja maksettiin 18.486 euroa ja eläkerahastomaksua 4.734 euroa. Korkotuottoja saatiin 1.681,79 euroa ja korko- ja muita rahoituskuluja oli 13.372,28 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 69.516,69 euroa, jolloin tilikauden tulokseksi muodostui -108.480,30 euroa. Poistoerokirjausten jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui -98.146,97 euroa.

HENKILÖSTÖ

Diakoni Hanne Keijosen opintovapaan (15.9.14 - 30.10.2015) sijaisena toimi Ilona Matilainen 5.9.2015 saakka. Vakituksessa henkilöstössä ei tapahtunut muita muutoksia tilikauden aikana.

Seurakunnan emäntäpalveluista huolehtii ostopalveluna Tuulan Juhla- ja Kotiruokapalvelu, Tuula Ruuskanen.

Hautausmaan kesätyöntekijöinä toimivat touko-syyskuun ajan Raija Lappalainen ja Kimmo Kiljunen, Maija-Liisa Reponen touko-elo, kesäkuun Toni Lindström ja kesä-heinäkuun Valtteri Laine. Osa-aikaiset työntekijät tekivät täyttä työaikaa Jukka Kinnunen touko-lokakuun ja Terhi Toikkanen touko-syyskuun ajan toimien myös hautausmaan kesätyöntekijöinä.

Keväällä piispanarkastuksessa saimme ohjausta talouden tasapainoon saattamiseksi. Kun kirkolliskokous päätti toukokuussa, että kaavailtu seurakuntarakenteen uudistusta ei toteuteta, päätettiin aloittaa oma selvitystyö talouden tasapainottamiseksi. Kirkkoneuvosto nimesi ohjausryhmän ja valitsi konsultiksi Olavi Vuoren. Konsultin johdolla valmisteltiin esitys kirkkoneuvostolle ja kirkkoneuvosto päätti aloittaa YT-neuvottelut, joiden tuloksena päädyttiin esittämään tehtävien osa-aikaistamista siten, että saataisiin 2,5 henkilötyövuoden säästö henkilöstökuluissa. Kirkkoneuvosto päätti 5.1.2016 kokouksessaan osa-aikaistaa työsuhteisen vastaavan lastenohjaajan 75 %:ksi ja kirkkovaltuusto päätti 9.2.2016 kokouksessaan, että talouspäällikön, kanttorin ja toimistosihteerin virat muutetaan osa-aikaisiksi 75 % ja seurakuntapastorin virka osa-aikaiseksi 50 % työajasta.

VAKUUTUKSET

Seurakunnalla oli vuoden aikana tilinpäätöskertomuksen liitetietojen mukaiset vakuutukset. Seurakunnan vakuutukset on keskitetty If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:lle. Vakuutukset on viimeksi kilpailutettu syksyllä 2009. Vakuutusmeklarit Colemont Finland Oy hoiti vakuutuksia vuoden 2015 loppuun. Talouspäällikkö hoitaa vakuutuksia suoraan IF Vahinkovakuutusyhtiön kanssa. Vakuutusmaksut olivat yhteensä 22.513,91 euroa, jossa on nousua edelliseen vuoteen nähden 7,6 %

1.2. Hallinto

HALLINTOELIMET

Kirkkovaltuusto

Puheenjohtaja	Auvinen Marketta	lehtori, eläkeläinen
Varapuheenjohtaja	Majuri Lauri	eläkeläinen
Jäsenet	Huhtinen Kaija, Karjalainen Esa, Kautonen Miija, Keijonen Aino, Kiljunen Oiva, Korhonen Minna, Lappalainen Eero, Luukkonen Asta, Luukkonen Eeva-Liisa, Markkanen Marja Liisa, Niemi Sakari, Pölonen Katri, Reponen Maija,	vakuutussihteeri maaseutuyrittäjä luokanopettaja luokanopettaja, eläkeläinen työnjohtaja, eläkeläinen sairaanhoitaja maaseutuyrittäjä maaseutuyrittäjä eläkeläinen perushoitaja, eläkeläinen FM eläkeläinen vastaava ohjaaja eläkeläinen
Sihteeri	Pasanen Unto	taluspäällikkö

Kirkkovaltuusto piti 4 kokousta ja sen pöytäkirjoihin kertyi 21 §:ää.

Valtuuston tärkeimmät päätökset:

- 1 § Kirkkovaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali
- 2 § Suhteellisten vaalien vaalilautakunnan asettaminen
- 3 § Tilintarkastajien ja varatilintarkastajien vaali
- 4 § Kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten vaali
- 5 § Kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten varajäsenten vaali
- 9 § Tilinpäätös vuodelta 2014
- 10 § Määräalan myynti Metsäkone Martti Sjöholm Oy:lle
- 11 § Määräalan Myynti Suur-Savon Sähkö Oy:lle
- 15 § Veroprosentin määrittäminen vuodelle 2016
- 16 § Pappilan myynti
- 20 § Vuoden 2016 talousarvio ja talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2017-2018
- 21 § Hautainhoitorahaston talousarvio vuodelle 2016

Kirkkoneuvosto

Puheenjohtaja	Castrén Helena	kirkkoherra
Varapuheenjohtaja	Luukkonen Asta	maaseutuyrittäjä
Jäsenet	Karjalainen Esa Lappalainen Eero Markkanen Marja Liisa Niemi Sakari Reponen Maija	maaseutuyrittäjä maaseutuyrittäjä perushoitaja, eläkeläinen FM, eläkeläinen eläkeläinen
Sihteeri	Pasanen Unto	taluspäällikkö

Kirkkoneuvosto piti 10 kokousta ja sen pöytäkirjoihin kertyi 99 §:ää.

Seurakuntalaisten ja luottamushenkilöiden aloitteet

Aloitteita ei ollut.

1.3. Henkilöstö

Seurakunnan palveluksessa olivat 31.12.2015:

Päätoimiset:	Ainali Marja	kanttori
	Castrén Helena	kirkkoherra
	Henttonen Raija	nuorisopastori
	Huttunen Pekka	seurakuntamestari
	Keijonen Hanne	diakoni (virkavapaalla 15.9.14 - 30.10.2015)
	Kontio Jaana	toimistos sihteeri
	Kontra Sanna	vastaava lastenohjaaja
	Pasanen Unto	talouspäällikkö
	Toikkanen Terhi	siivooja-vahtimestari (osa-aikainen 55 %)
Sivutoimiset:		
	Korhonen Veikko	Laminniemen kappelin suntio
	Kinnunen Jukka	seurakuntamestarin vapaapäivien sijainen
Sukupuolijakauma:	naisia	7
	miehiä	4
Päätoimisen henkilöstön keski-ikä		46,4 vuotta.

1.4. Väkiluku

Seurakunnan väkiluku laski - kuten edellisinäkin vuosina - luonnollisen poistuman, muuttotappion ja kirkosta eroamisten takia. Muutoksista kertoo seuraava tilasto:

Läsnäoleva väestö eli seurakunnan väkiluku = LV 1.1.2015	1964	
LV:öön tulleet	Syntyneet ja kastetut	5
	Seurakuntaan muuttaneet	64
	Kirkkoon liittyneet	4
	Siirrot PV:stä LV:öön	1
	Yhteensä	74
LV:stä poistuneet	Kuolleet	44
	Seurakunnasta muuttaneet	70
	Kirkosta eronneet	13
	Siirrot LV:stä PV:öön	3
	Yhteensä	130
LV:öön tulleiden ja siitä poistuneiden erotus eli väkiluvun muutos	-56	
Läsnä oleva väestö eli seurakunnan väkiluku 31.12.2015	1908	
Poissa oleva väestö 31.12.2015	58	
Läsnä oleva väestö ja poissa oleva väestö yhteensä eli srk:n jäsenmäärä	2022	
Kunnan väkiluku 31.12.2015	2262	
Seurakunnan väkiluku % kunnan väkiluvusta 31.12.2015	84,35	

1.5. Talousarvion toteutuminen

1.5.1. Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

1.5.1.1 Yleishallinto

101 HALLINTOELIMET	
KIRKOLLISET VAALIT	
Tehtävä	Toimittaa kirkon vaalijärjestyksessä säädetyt vaalit.
Kokoonpano	Kirkkoherra ja neljä kirkkovaltuuston valitsemaa jäsentä.
Toiminta 2015	Vuonna 2015 ei ole vaaleja
KIRKKOVALTUUSTO	
Tehtävä	Käyttää seurakunnan päätösvaltaa kirkkolain 9 luvun 1 §:n mukaisesti.
Kokoonpano	15 seurakuntavaaleissa vuonna 2014 valittua jäsentä.
Tavoitteet 2015	Valmentaa luottamushenkilöitä tehtäväänsä. Kokoontua suunnitelman mukaisesti ja tehdä päätökset kirkkoneuvoston esittämistä asioista.
Toiminta 2015	Järjestetään luottamushenkilökoulutusta tarpeen mukaan. Kolme kokousta, joissa mahdollisten määräalakauppojen lisäksi käsitellään seuraavat asiat: 1. Tilinpäätöksen käsittely toukokuussa. 2. Veroprosentin vahvistaminen marraskuussa. 3. Talousarvion vahvistaminen marras-joulukuussa.
Painopisteet 2016 – 2017	Varaudutaan seurakuntarakenteen muutokseen ja siitä seuraaviin neuvotteluihin ja päätöksiin.
Toteutunut	Seurakuntarakenteen uudistus ei toteutunut, kun toukokuun kirkolliskokous hylkäsi äänestyksen jälkeen esitetyn seurakuntayhtymämallin toteutuksen. Kirkkovaltuusto kokoontui 4 kertaa ja pöytäkirjaan kertyi 21 §:n verran käsitellyjä asioita
KIRKKONEUVOSTO	
Tehtävä	1. Johtaa yleisesti seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja muutoinkin toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi, 2. muut kirkkolain 10 luvun 1 §:ssä ja 3. kirkkoneuvoston ohjesäännössä määrätyt tehtävät.
Kokoonpano	Kirkkoherra ja kuusi kirkkovaltuuston valitsemaa jäsentä.
Tavoitteet 2015	Kokoontua suunnitelman mukaisesti ja tehdä tarvittavat päätökset kirkkoheran ja talouspäällikön esittelemistä asioista. Seurata kuntaliitoksista ja seurakuntarakenteesta käytävää keskustelua ja tehdä tarvittavia toimenpiteitä seurakunnassa.
Toiminta 2015	Kirkkoneuvosto kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Kirkkoneuvoston puheenjohtajana toimii kirkkoherra tai 1.1.2006 voimaantulleen kirkkolain muutoksen paikallisen sovelluksen mukaan neuvoston varapuheenjohtaja. Sihteerinä toimii taluspäällikkö. Asiat käsitellään esityslistan päätösehdotusten perusteella. Esittelijöinä toimivat kirkkoherra tai taluspäällikkö asiasta riippuen.
Toteutunut	Kirkkoneuvosto kokoontui toimintavuonna 10 kertaa ja käsitteli 99 §:n verran asioita. Kirkkoherra toimi kirkkoneuvoston puheenjohtajana kokouksissa.
TILINTARKASTUS JA VALVONTA	
Tehtävä	Hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen sekä kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastus.
Kokoonpano	Kirkkovaltuuston valitsema ammattitilintarkastaja.
Tavoitteet 2015	Tehtyä suunnitellut tarkastukset.

Toiminta 2015	Tilintarkastajana toimii tilintarkastustoimisto Kuntatarkastajien Oy Clavis, JHTT Osmo Aalto. 1. Tilintarkastus keväällä ja välitarkastuksia tarpeen mukaan. 2. Lisäksi tarvittaessa kiinteistöjen ja irtaimiston tarkastus.				
Painopisteet 2016 – 2017	Tilintarkastus keväällä ja välitilintarkastus syksyllä.				
Toteutunut	Toteutui suunnitelman mukaisesti, maaliskuussa pidettiin lopputarkastus ja syyskuussa pidettiin välitarkastus.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot	155			
	Kulut	-18.657	-29.365	-25.250	-14,0
	Kate	-18.502	-29.365	-25.250	-14,0

Toteutuma

101 HALLINTOELIMET	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-24 874,51	-25 250,00	-25 199,29	-50,71	99,8
TOIMINTAKATE	-24 874,51	-25 250,00	-25 199,29	-50,71	99,8

105 TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINTO	
Sisältö	Tuottaa palveluja seurakunnan työntekijöille ja luottamushenkilöille, jotta nämä voivat omalta osaltaan toteuttaa seurakunnan perustehtävää.
Resurssit	1. 60 % taluspäällikön, 5 % kirkkoherran ja 15 % toimistosihteerin työajasta. 2. Taloustoimisto seurakunnan toimistosivessä. 3. Kirkon palvelukeskus ja sen tarjoamat ohjelmistot 4. Status-ohjelmisto, jolla hoidetaan hautakirjanpito ja hautainhoitolaskutus. 5. Katrina-varauskirjaohjelmisto. 6. MS-office toimisto-ohjelmisto ja muut tarvittavat ohjelmistot. 7. Kirjuri-ohjelmisto
Tavoitteet 2015	1. Tehdä talous- ja henkilöstöhallintoon kuuluvat tehtävät hyvin ja ajallaan. 2. Huolehtia henkilöstön kehittämisestä ja hyvinvoinnista. 3. Esimiehet käyvät kehittämisseskusteluja alaisten kanssa vähintään kaksi kertaa vuodessa. 4. Huolehtia henkilökunnan jaksamisesta ja työhyvinvoinnista
Toiminta 2015	1. Taloustoimisto avoinna ma, ke ja pe 10-13. 2. Kirjanpito ja reskontrat pidetään ajan tasalla. 3. Palkat lasketaan sopimusten mukaisesti. 4. Erilaiset tilitykset, tilastot ja raportointi tehdään ajallaan. 5. ATK-järjestelmät pidetään ajan tasalla, tehdään ohjelmistojen ja laitteistojen päivitykset IT-alueen asiantuntijoiden avulla. 6. Ylläpidetään ammattitaitoa ammattikirjallisuutta ja -lehtiä lukemalla ja osallistumalla tilaisuuksiin, joissa on tietoa tarjolla. 7. Rovastikunnan taluspäälliköiden kanssa tehdään yhteistyötä, yhteiset palaverit ja käytetään yhteisellä palvelimella olevia ohjelmistoja. 8. IT-alueen toiminnassa ja kehittämisessä ollaan mukana. 9. KIPA:n tarjoamien palvelujen ja järjestelmien käyttöönotto ja koulutus koko henkilöstölle.

Painopisteet 2016 – 2017	1. Taloushallinnon kehittäminen ja uusien menetelmien käyttöönotto 2. Mahdollinen seurakuntien rakenneuudistus ja siitä seuraavat muutokset.				
Toteutunut	Toimittiin suunnitelman mukaisesti. KIPA:n asiakkaaksi siirryttiin vuoden 2015 alusta. Osallistuttiin KIPA:n järjestämiin nettikoulutuksiin. KIPAN:n ohjelmistot ovat alkuhankaluuksien jälkeen toimineet hyvin ja toiminta alkaa vakiintua, kun ohjelmistot ovat kehittyneet paremmiksi. Status-ohjelmistosta jää käyttöön Hautakirja-ohjelmisto, jolla hoidetaan hautakirjanpito- ja hautauslaskutus sekä hautainhoitojen seuranta ja laskutus, joista on liittymät KIPA:n reskontriin. Virkatodistusten laskutus päätettiin myös tehdä Statuksen hautauslaskutus ohjelmistolla työn sujumuuden ja kustannusten vuoksi.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot	2.409	3.000	3.000	
	Kulut	-61.192	-63.895	-68.060	6,5
	Kate	-58.783	-60.895	-65.060	6,8

Toteutuma

105 TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINTO	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	2 000,00	3 000	3 790,98	790,98	126,4
Toimintakulut	-68 514,74	-68 060	-58 542,76	-9 517,24	86,0
TOIMINTAKATE	-66 514,74	-65 060	-54 751,78	-10 308,22	84,2

107 KIRKONKIRJOJEN PITO	
Sisältö	<ol style="list-style-type: none"> Seurakunnan jäsenrekisterin ja muiden kirkonkirjojen ylläpito ja niistä tarvittavien todistusten antaminen nykyisistä ja entisistä jäsenistä eri tarkoituksiin. Kaikki viranomaistehtävät kuten kirjaukset kastetuista, konfirmoiduista, vihityistä, kirkkoon liittyjistä, kirkosta eronneista sekä VTJ -muutosliikenteen tarkastus tehdään Kirjurilla ohjeiden mukaisesti. Virkatodistusten teko. Elää -virkatodistukset otetaan Kirjurista. Muut todistukset ja sukuselvitykset joita ei saa suoraan Kirjurista tehdään erilliselle Word-pohjalle, johon tiedot haetaan vanhoista kirkonkirjoista ja perhelehdistä. Myös sukututkimukset tehdään vielä entiseen tapaan Word-pohjalle. Kirjurin tietokannassa olevien tietojen tarkistaminen ja virheellisten tietojen korjaaminen oman seurakunnan jäsenen osalta, käyttäen apuna VTJ-kyselyä. Kirjuriin digitoidun aineiston ja metatietojen tarkistaminen.
Toiminta-ajatus	Palvella asiakkaita laadukkaasti ja asiantuntevasti paikallisesti, lähellä seurakuntalaista.
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 50 % toimistosihteerin työajasta Kirjuri –ohjelma
Tarve muutoksiin	
Tavoitteet 2015	Kirjuriin toimitetun digitoidun aineiston tarkistaminen perhelehtien osalta.

	<p>Vanhojen kirkonkirjojen digiaineiston testiajoissa ilmeni sellaista aineiston toimimattomuutta, joka vaikeuttaa ja hidastaa merkittävästi työskentelyä kirkkoherranvirastossa esimerkiksi laadittaessa sukuselvityksiä.</p> <p>Kirkkohallituksen ohjeiden mukaisesti digiaineiston tarkastuksessa tulee tarkastaa esimerkiksi kuvien tekninen laatu ja metatietojen oikeellisuus. Seurakunnan tulee myös tarkastustoiminnan yhteydessä laatia seurakunnan esittelymuistio ja jokaisen kirkonkirjan muistio, joka perustuu laadittuihin metatietoihin.</p> <p>Korjattu ja tarkastettu aineisto tulee validoida ja viedä turvakuljetuksena Helsinkiin kirkkohallitukseen.</p> <p>Kirkonkirjojen osalta digiaineiston teknisen laadun ja metatietojen oikeellisuuden tarkastuksen, muistioiden laatimisen, validoinnin ja turvakuljetukset suorittaa Arkistointipalvelu Signum/Riitta Mäntylä.</p>				
Toiminta 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pidetään jäsenrekisteri ja kirkonkirjat ajan tasalla 2. Hoidetaan asiakaspalvelu, virkatodistusten ja sukuselvitysten teko 3. Sukututkimukset 4. Perhelehtien digiaineiston oikeellisuuden tarkastaminen ja virheiden korjaaminen. 5. Kirjuri-koulutuksiin osallistuminen. 				
Painopisteet 2016 -17	Seurakunnan jäsentietojärjestelmä Kirjuri.				
Toteutunut	<p>Kirjaukset kastetuista, vihityistä, kirkkoon liittyneistä, kirkosta eronneista sekä konfirmoiduista on tehty Kirjuriin ohjeiden mukaisesti, samoin siirrot VTJ:stä Kirjuriin. Virkatodistuksia tehdään edelleen manuaalisesti Kirkkohallituksen laatimille word-pohjille (käytössä kahdeksan erilaista pohjaa), koska kaikkia vanhoja tietoja ei saa suoraan Kirjurista. Manuaalisesti laadittaviin todistuksiin tiedot etsitään vanhoista kirkonkirjoista sekä perhelehdiltä. Ns. "elää" virkatodistukset otetaan suoraan Kirjurista.</p> <p>Riitta Mäntylä Arkistointipalvelu Signumista on tarkistanut vanhojen kirkonkirjojen digiaineiston teknisen laadun ja metatietojen oikeellisuuden, hoitanut validoinnin ja toimituksen Kirkkohallitukseen. Aineisto tulee kovalevyllä seurakunnan käyttöön maaliskuussa 2016.</p> <p>Perhelehtien digiaineiston tarkastamista jatkettiin virastossa.</p> <p>Toimistosihteerin osallistui yhtenä päivänä "Kirjuri tänään ja tulevaisuudessa" -koulutukseen Lappeenrannassa.</p>				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-22.054	-23.540	-23.940	1,7
	Kate	-22.054	-23.540	-23.940	1,7

Toteutuma

107 KIRKONKIRJOJEN PITO	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-21 939,57	-23 940	-27 993,35	4 053,35	116,9
TOIMINTAKATE	-21 939,57	-23 940	-27 993,35	4 053,35	116,9

108 KIRKKOHERRANVIRASTO JA MUU YLEISHALLINTO					
Sisältö	Monenlainen asiakaspalvelu toimituksista ja tilaisuuksista sovittaessa.				
Toiminta-ajatus	Tarjota asiakkaille mahdollisimman laadukkaasti ja asiantuntevasti heidän tarvitsemansa palvelut, jotka liittyvät kirkollisten toimitusten varaamiseen ja muihin seurakunnan tarjoamiin palveluihin paikallisesti, lähellä seurakuntalaista.				
Resurssit	1. 20 % toimistosihteerin, 10 % kirkkoherran ja 15 % talouspäällikön työajasta 2. Kirkkoherranvirasto seurakuntakodin toimistosiivessä 3. Katrina –varauskirjaohjelma 4. Kirjuri -ohjelma				
Tavoitteet 2015	1. Asiakaspalvelu ja muiden tehtävien hoito ajallaan ja mahdollisimman laadukkaasti. 2. Seurakunnan arkistoinnista huolehtiminen vuonna 2008 hyväksytyin arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti.				
Toiminta 2015	1. Virasto avoinna ma, ke ja pe 10-13 2. Katrina –varauskirjan ylläpito 3. Avioliiton esteiden tutkinta 4. Virkatodistusten ja sukuselvitysten tilausten vastaanotto, kirjoitus ja laskutus 5. Sukututkimukset 6. Pienriistolupien kirjoitus ja lupamaksujen vastaanotto 7. Adressien, kirjojen ja korttien myynti				
Painopisteet 2016 -17	Hyvä ja sujuva asiakaspalvelu lähellä seurakuntalaista.				
Toteutunut	<p>Virastossa on palveltu suunnitelman mukaisesti. Seurakuntalaiset asioivat mielellään paikan päällä ja puhelimitse. Virkatodistustilauksia tulee myös sähköpostitse. Hautajaisjärjestelyistä sopimaan tulleiden surevien omaisten kohtaamiseen ja palveluun paikallisesti on haluttu kiinnittää erityisesti huomiota.</p> <p>Seurakunnan päivitetty arkistonmuodostussuunnitelma hyväksyttiin kirkkoneuvostossa 4.2.2015 § 10. Suoritettuna piispantarkastuksessa todettiin, että arkisto on moitteettomassa kunnossa.</p> <p>Seurakunnan kirjaston ylläpidosta luovuttiin.</p>				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot	4.339	4.600	7.300	58,7
	Kulut	-41.732	-41.115	-41.700	1,4
	Kate	-37.393	-36.515	-34.400	-5,8

Toteutuma

108 KIRKKOHERRANVIRASTO JA MUU YLEISHALLINTO	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	7 456,90	7 300	7 039,00	-261,00	96,4
Toimintakulut	-35 317,88	-41 700	-34 429,32	-7 270,68	82,6
TOIMINTAKATE	-27 860,98	-34 400	-27 390,32	-7 009,68	79,6
Poistot ja arvonalentumiset		-2 500		-2 500,00	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-27 860,98	-36 900	-27 390,32	-9 509,68	74,2

1.5.1.2 Seurakuntatyö

Seurakuntatyön toiminta-ajatus:

Puumalan seurakunnan tehtävänä on avata Raamatun sanomaa ja antaa mahdollisuus Jumalan läsnäolon kokemiseen elämänkaaren eri vaiheissa yksilönä ja yhteisönä.

Seurakunnan visio 2018:

Puumalan seurakunta on elävä hengellinen yhteisö, johon halutaan kuulua ja jonka toimintaan on helppo tulla mukaan.

Paikalliset vapaaehtois- ja seurakunnan työntekijät tarjoavat monipuolista ja laadukasta seurakuntatoimintaa kaikille halukkaille.

Vapaa-ajan asukkaat rikastuttavat seurakuntaelämää.

Tilat ja henkilöstö on sopeutettu toiminnan mukaiseksi ja taloudellisesti kestäväksi.

201 JUMALANPALVELUSELÄMÄ	
Sisältö	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sunnuntain ja kirkollisten juhlapyhien pääjumalanpalvelukset. 2. Muut jumalanpalvelukset.
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 20 % kirkkoherran, 20 % seurakuntapastorin ja 15 % kanttorin työajasta. 2. Vapaaehtoiset: kuorot, musiikkiryhmät sekä yksittäiset laulajat ja soittajat; ehtoollisavustajat, tekstinlukijat sekä muut jumalanpalvelusavustajat. 3. Toimitiloina kirkko, seurakuntakoti ja Lamminniemen kappeli, kylillä maakirkot.
Tavoitteet 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vahvistaa seurakuntalaisten rukouselämää ja tarjota Jumalan sanaa ymmärrettävässä muodossa kaiken ikäisille. 2. Seurakuntalaiset saavat kokea ehtoollisessa anteeksiantamusta, yhteyttä ja kiitollisuutta sekä muistaa Jeesuksen elämää. 3. Lisätä ja vahvistaa seurakuntalaisten, erityisesti jumalanpalvelusavustajien osallistumista jumalanpalveluksen toteutuksessa. 4. Vahvistetaan yhteisöllisyyttä jumalanpalvelusten toteutuksessa ja kirkkokahveilla. 5. Järjestetään ehtoollishetkiä vanhusten hoitopaikoissa.
Toiminta 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirkossa toimitetaan yleensä messu ja toisinaan messun sijaan sanajumalanpalvelus. Lamminniemen kappelissa toimitetaan messu tai sanajumalanpalvelus vähintään kolme kertaa vuodessa. 2. Muita jumalanpalveluksia pidetään mm. hiljaisella viikolla, koulujen alkessa ja päättyessä sekä ns. maakirkkoja eri puolilla pitäjää sen mukaan kuin niistä sovitaan. Kylien nimikkokirkot. 3. Järjestetään jumalanpalvelusavustajille tapaamisia ja koulutusta sekä osallistumismahdollisuus hiljaisuuden retriittiin.
Toteutunut	<p>Jumalanpalveluksissa kävi Mikkelin hiippakunnan keskiarvoa enemmän seurakuntalaisia. Sukupolvimessu Mikkelinpäivänä saavutti eri ikäpolvet runsaslukuisesti. Lions Club Puumala on osallistunut kirkkokyyteihin ja kukittanut ja tarjoillut kirkkokahvit äitienpäivänä. Jumalanpalvelusavustajat osallistuivat seurakuntalaisten tervehtimiseen, kolehdin kantaan, tekstien lukuun, ehtoollisavustajina, esirukouksissa ja kulkueissa. Heille järjestettiin kaksi kokoontumista vuoden aikana sekä opintoretki Valamoon. Kahden kyläkunnan kanssa (Rokansalo ja Viljakansaari) järjestettiin oma kirkkopyhä tarjoiluineen pääkirkossa. Lamminniemen kappelin tilaisuuksissa on käynyt alueen asukkaita ja mökkiläisiä. Ehtoollishetkiä on järjestetty päivätoiminnassa ja Koivurannassa sekä pyydettäessä yksityisiä ehtoolliskäyntejä kodeissa ja sairaalassa. Koivurannassa järjestettiin sanajumalanpalvelus neljäntenä adventtina.</p>

Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-46.933	-47.716	-45.355	-4,9
	Kate	-46.933	-47.716	-45.355	-4,9

Toteutuma

201 JUMALANPALVE- LUSELÄMÄ	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-48 788,30	-45 355	-50 509,70	5 154,70	111,4
TOIMINTAKATE	-48 788,30	-45 355	-50 509,70	5 154,70	111,4

202 HAUTAAN SIUNAAMINEN

Sisältö	Siunaus- ja muistotilaisuudet etukäteisvalmisteluineen.				
Resurssit	1. 20 % kirkkoherran, 20 % seurakuntapastorin ja 25 % kanttorin työajasta. 2. Toimitilat: kirkko ja Lamminniemen kappeli, osa siunauksista haudalla.				
Tavoitteet 2015	1. Läheisensä menettäneet kokevat aidosta läsnäolosta ja evankeliumista kumpuavaa lohdutusta. Omaisia tuetaan heidän surussaan. 2. Kuoleman koskettaessa nähdään elämän merkitys, kuullaan Jumalan kutsu ja tartutaan iankaikkisen elämän toivoon. 3. Otetaan vainajan omaisiin yhteyttä myös hautajaisten jälkeen.				
Toiminta 2015	1. Toimituksiin valmistaudutaan keskustelemalla etukäteen omaisten kanssa. Omaisille annetaan heitä surussa tukeva kirja tai seurakunnan äänite. Ohjataan myös internet-sivujen tiedotuksiin. 2. Hautaan siunaamiset toimitetaan sen mukaan kuin niistä sovitaan omaisten kanssa. Pappi ja kanttori osallistuvat mahdollisuuksien mukaan muistotilaisuuksiin. 3. Omaiset kutsutaan hautaan siunaamista seuraavana pyhäinpäivänä seurakuntaan ja tiedotetaan seurakunnan järjestämästä sururyhmästä.				
Toteutunut	Suunnitelman mukaisesti.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-39.323	-36.376	-38.915	7,0
	Kate	-39.323	-36.376	-38.915	7,0

Toteutuma

202 HAUTAAN SIUNAAMI- NEN	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-36 035,42	-38 915	-26 348,41	-12 566,59	67,7
TOIMINTAKATE	-36 035,42	-38 915	-26 348,41	-12 566,59	67,7

203 MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET

Sisältö	Kasteet, avioliittoon vihkimiset ym. toimitukset etukäteisvalmisteluineen.
Resurssit	1. 5 % kirkkoherran, 5 % seurakuntapastorin ja 5 % kanttorin työajasta. 2. Toimitilat: kirkko, seurakuntakoti, Lamminniemen kappeli, kodit ja vapaa-ajan asunnot.

Tavoitteet 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seurakunta on mukana toimituksiin osallistuvien uudessa elämänvaiheessa. 2. Toimituksiin osallistuvat saavat voimavaroja uuden elämänvaiheen tuomassa muutoksessa ja heidän seurakunnallinen identiteettinsä vahvistuu. Toimitusten jumalanpalvelusluonnetta vahvistetaan. 3. Rohkaistaan ihmisiä kodin siunaamisiin muuton tai remontin yhteydessä – myös vapaa-ajan asukkaita. 																				
Toiminta 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasteet, avioliittoon vihkimiset, kodin siunaamiset ja muut kirkolliset toimitukset toimitetaan sen mukaan kuin niistä sovitaan asianosaisten kanssa. Toimituksiin valmistaudutaan keskustelemalla aina etukäteen asianosaisten kanssa. 2. Vihkipareille annetaan perheraamattu ja kastekoteihin kastekynttilä, kaste- ja kummitodistukset sekä virsi- tai muu kirja. 3. Pidetään internet-sivujen tiedotus ajan tasalla. 4. Seurakuntakodille valmistetaan kastepuu, johon merkitään vuonna 2015 kastettujen seurakuntalaisten nimet ja heidät kutsutaan loppiaismessuun 2016 aloittamaan juhluvuotta. 																				
Toteutunut	Avioliittoon vihkimisiä toimitettiin kertomusvuonna seitsemän ja avioliiton siunaamisia yksi. Näistä vain muutama oli oman seurakunnan jäseniä.																				
Talousarvio 2015	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2013</th> <th>Ta 2014</th> <th>Ta 2015</th> <th>Muutos %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-7.701</td> <td>-7.510</td> <td>-8.795</td> <td>17,1</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>-7.701</td> <td>-7.510</td> <td>-8.795</td> <td>17,1</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %	Tuotot					Kulut	-7.701	-7.510	-8.795	17,1	Kate	-7.701	-7.510	-8.795	17,1
	Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %																	
Tuotot																					
Kulut	-7.701	-7.510	-8.795	17,1																	
Kate	-7.701	-7.510	-8.795	17,1																	

Toteutuma

203 MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-6 620,24	-8 795	-11 146,06	2 351,06	126,7
TOIMINTAKATE	-6 620,24	-8 795	-11 146,06	2 351,06	126,7

204 AIKUISTYÖ	
Sisältö	Aikuisille tarkoitetut säännöllisesti kokoontuvat pienryhmät, retket, seurakuntamatkat, parisuhdekurssit ym.
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 5 % kirkkoherran työajasta. 2. Kirkko, seurakuntakoti, Lamminniemen kappeli, Särkirannan kokoontumistila ja seurakuntalaisten kodit.
Tavoitteet 2015	Aktivoidaan kaikkia puumalalaisia kiinnostumaan seurakunnan elämästä matkan kynnyksen periaatteella. Naisten- ja miestenpäivien järjestäminen. Aikuistytöä tapahtuu myös perhekerhojen kautta. Lisätään sosiaalisen median kautta jaettavaa tiedotusta.
Toiminta 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pienryhmätoiminta toteutuu pääosin vapaaehtoisten johdolla lähetyspiireissä. 2. Kansanlähetyksen yhteydessä toimivat lähetys- ja keskustelupiiri. 3. Järjestetään Raamattutunteja. 4. Hiljaisuuden retriitti Enonkoskella. 5. Yhteistyö paikallisten harrastuskerhojen kanssa. 6. Naistenpäivät Juvan seurakunnan kanssa. Ilmainen bussikuljetus Juvalla. Järjestetään miesten ilta eräkämpällä.

Toteutunut	Hiljaisuuden retriitti Enonkoskella ei toteutunut ja Naistenpäiviin osallistuttiin Juvalla. Miesten ilta toteutui piispantarkastuksen yhteydessä. Facebook ryhmä on alkanut toimia.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot	21.092	8.000	6.000	-25,0
	Kulut	-28.682	-16.554	-12.320	-25,6
	Kate	-7.590	-8.554	-6.320	-26,1

Toteutuma

204 AIKUISTYÖ	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	645,90	6 000	475,00	-5 525,00	7,9
Toimintakulut	-4 891,20	-12 320	-5 801,46	-6 518,54	47,1
TOIMINTAKATE	-4 245,30	-6 320	-5 326,46	-993,54	84,3

207 MUUT SEURAKUNTATILAISUUDET

Sisältö	Kinkerit, evankeliointi, tempaukset, hartaushetket, raamatunopetustilaisuudet, seurakuntatilat, alueelliset ja valtakunnalliset tilaisuudet sekä muut julkiset tilaisuudet.				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 5 % kirkkoherran, 5 % seurakuntapastorin ja 5 % kanttorin työajasta. Vapaaehtoistoiminnassa mukana olevat seurakuntalaiset. Toimitilat: kirkko, seurakuntakoti, Lamminniemen kappeli, Särkirannan kokoontumistila, seurakuntalaisten kodit. 				
Tavoitteet 2015	<ol style="list-style-type: none"> Kristityn identiteetin vahvistuminen. Vaalit ja juurruttaa paikallisesti kristillistä perustaa Puumalassa. 				
Toiminta 2015	<ol style="list-style-type: none"> 8 kinkerit kylissä ja vanhainkodilla. Järjestetään 70- ja 75-vuotiaiden juhlat Wennolla. Eri järjestöjen, kuten Savon Kansanlähetyksen, Kansan Raamattuseuran ja Suomen Raamattuopiston kanssa järjestettävät raamattu- ja evankelisoimispäivät ym. tilaisuudet. Herännäisseurat ja yhteistyö Gideonien kanssa. Kodeissa pyynnöistä pidettävät merkkipäivä-, kesä- ym. seurakuntat. Muistutetaan rukoushetkistä perheen vuosipäivien yhteydessä. 				
Toteutunut	Pertti Kallio ja Anneli Montonen vierailivat perinteiseen tapaan toukokuussa. Kansanlähetyksen piirityöntekijä Leo Louhivaara ja Matti Manninen vierailivat useita kertoja seurakunnassamme. Herännäisseuroja ei pidetty kertomusvuonna. Syntymäpäivä- ja pihaseuroja pidettiin kesäaikana kodeissa. Kinkeriperinteestä pidettiin kiinni. Teemana oli Hengelliset kotimme.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot		1.200	1.200	
	Kulut	-25.411	-28.148	-28.945	2,8
	Kate	-25.411	-26.948	-27.745	3,0

Toteutuma

207 MUUT SEURAKUNTATILAISUUDET	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	550,00	1 200		-1 200,00	
Toimintakulut	-29 801,94	-28 945	-31 198,40	2 253,40	107,8
TOIMINTAKATE	-29 251,94	-27 745	-31 198,40	3 453,40	112,4

210 TIEDOTUSTOIMINTA					
Sisältö	Tiedotetaan seurakunnan toiminnasta ja tilaisuuksista seurakuntalaisille, lehdistölle ja sidosryhmille.				
Resurssit	5 % kirkkoherran, 10 % toimistosihteerin työajasta.				
Tavoitteet 2015	Parantaa mielikuvaa Puumalan seurakunnasta ja saada seurakunnan toimintaan mukaan uusia henkilöitä. Avoimuus ja julkisuus kaikessa tiedottamisessa. Tutkia seurakunnan omien facebook-sivujen toteuttamista.				
Toiminta 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirkolliset ilmoitukset julkaistaan viikoittain Puumala-lehdessä. 2. Tehostetaan internet-sivujen käyttöä eri työaloilla. 3. Käytetään seurakunnalle laadittuja kirje- ja mainospohjia. 4. Toiminnasta ja hallintoelinten päätöksestä tiedotetaan tarpeen mukaan. 5. Joulun edellä ollaan mukana Puumalan joulukylä-tapahtumassa, julkaistaan Puumala-lehdessä seurakuntaikkuna ja tiedotetaan vapaa-ajan asukkaille seurakunnan toiminnasta mökkiläisnumerossa toukuussa ja mahdollisesti marraskuussa. 6. Seurakuntaan muuttaneille, kastetuille, omaisensa menettäneille, kirkkoon liittyjille sekä kirkosta eronneille lähetetään tai annetaan tiedote. 7. Laaditaan laadukkaat esitteet kesän konserteista ja seurakunnan juhlatilaisuuksista. 				
Painopisteet 2016 -17	Internet-sivujen ajankohtainen käyttö ja ajan tasalla pitäminen. Esteettiset kauniit esitteet, mainokset ja ilmoitukset.				
Toteutunut	Internet-sivujen ajankohtainen käyttö ja ajan tasalla pitäminen toteutui. Esteettisesti kauniit esitteet, mainokset ja ilmoitukset tehtiin myös osittain kunnan kanssa yhteistyössä ja seurakunnan facebook-sivuja ylläpidettiin. Lisäksi joitakin tilaisuuksia laitettiin Länsi-Savo lehteen menovinkit palstalle.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos
	Tuotot				
	Kulut	-18.860	-21.432	-20.050	-6,4
	Kate	-18.860	-21.432	-20.050	-6,4

Toteutuma

210 TIEDOTUSTOIMINTA	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-22 103,65	-20 050	-19 962,07	-87,93	99,6
TOIMINTAKATE	-22 103,65	-20 050	-19 962,07	-87,93	99,6

220 MUSIIKKITOIMINTA	
Sisältö	Jumalan sanan julistaminen laulun ja soiton välityksellä.
Toiminta-ajatus	Ylläpitää ja edistää kirkkomusiikkitoimintaa ja – harrastusta seurakunnassa.
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kanttorin työajasta 50 % 2. Soittimet: Urut kirkossa ja seurakuntakodissa, piano kirkossa, sähkösoitin seurakuntakodissa. Piano ja sähköurut Lamminniemen kappelissa. Kannettava sähkösoitin. 3. Seurakunnan musiikkiryhmät: Kirkko- ja Mariakuoro, Laulusiskot ja kehitysvammaisten lauluryhmä 4. Paikkakunnalla toimivat muut musiikkiryhmät: Puumalan kansalaisopiston mies- ja sekakuoro sekä Puumalan puhallinyhtye, koulujen musiikkiryhmät 5. Paikkakunnan ulkopuoliset musiikkiryhmät 6. Yksittäiset laulajat ja soittajat
Tavoitteet 2015	<p>Jumalanpalveluksen tulisi olla seurakunnan elämän keskus</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaikenlaisella musiikkityöllä tulisi olla yhteys jumalanpalvelukseen 2. Seurakunnan tilaisuuksien musiikki syventää läsnäolijoiden uskonelämää ja rakentaa seurakuntayhteyttä 3. Musiikkitalaisuuksien avulla madalletaan kirkon kynnystä jumalanpalvelukseen
Toiminta 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Musiikkiryhmien toiminta Kirkkokuoro palvelee jumalanpalveluksissa noin kerran kuukaudessa sekä Koivurannan hartaushetkissä kaksi kertaa vuodessa. Kuoro laulaa mahdollisuuksien mukaan myös erilaisissa seurakunnan juhlissa. Puumalassa on Etelä-Savon kirkkomusiikkipiirin kuorojen tapahtuma 8.3. Kuoron tavoitteena on järjestää perinteinen Helatorstain retki johonkin lähiseurakunnan kirkkoon, jossa olisi musiikkitalaisuus paikallisen kuoron kanssa. Mariakuoro palvelee jumalanpalveluksissa noin kolme kertaa kevät- ja syyskaudella sekä laulaa erilaisissa musiikkitalaisuuksissa. Laulusiskot pyrkii laulamaan jumalanpalveluksissa kerran kevät- ja syyskaudella ja tarvittaessa myös seurakunnan muissa tilaisuuksissa. Kehitysvammaisten lauluryhmä harjoittelee Sinituvassa lähes viikoittain ja laulaa jumalanpalveluksissa ja seurakunnan muissa tilaisuuksissa noin neljä kertaa vuodessa. Koulujen musiikkiryhmät avustavat mahdollisuuksien mukaan koulujen kevät- ja joulukirkossa. 2. Yhteistyö paikkakunnan muiden musiikkitalahojen kanssa Saimaan kauneimmat sävelet – konserttisarja 10.-19.7. yhdessä kunnan kulttuuritoimen kanssa. 3. Yhteislaulut seurakuntalaisten kodeissa, kirkossa, seurakuntakodissa ja erilaisissa vanhusten toimipaikoissa. Kauneimmat joululaulut – tilaisuudet kirkossa, Lamminniemen kappelissa ja Viljakansaarella. 4. Musiikkitalaisuuksien järjestäminen läpi vuoden ja Päivämusiikkien toteuttaminen kirkossa keskiviikkoisin 17.6.-5.8. 5. Laulukurssi 13.-15.7. Kurssi on tarkoitettu järjestää kansalaisopiston kurssinä, seurakunta tarjoaa opetukseen tilat. Opettajana on diplomilaulaja Maria Kettunen ja pianistina diplomipianisti Erkki Korhonen.
Toteutunut	<p>Jumalanpalvelusten musiikki</p> <p>Alla olevissa jumalanpalveluksissa on ollut vuoden aikana seuraavia musiikkiryhmiä tai yksittäisiä laulajia tai soittajia:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Loppiaisen messu 6.1.; Mariakuoro -Messu, nuorten kirkkopyhä 11.1.; nuorten lauluryhmä

-Messu, uusien luottamushenkilöiden tehtävään siunaaminen 15.2.; Katja Suomalainen, laulu
 -Piispanmessu 22.2.; kirkkokuoro ja Pekka Jäntti, viulu
 -Messu 1.3.; Leo Louhivaara, laulu
 -Kiirastorstain messu 2.4.; Riitta Arotie, laulu
 -Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus 3.4.; kirkkokuoro
 -Pääsiäispäivän messu 5.4.; Laulusiskot
 -Messu, sotaorpojen ja kaatuneitten omaisten kirkkopyhä 19.4.; kehitysvammaisten lauluryhmä
 -Messu 26.4.; Riitta Arotie ja Malla Hultin, laulu
 -Messu ja veteraanien kirkkopyhä 17.5.; kirkkokuoro ja Pertti Kallio, laulu
 -Helluntaipäivän messu 24.5.; Joel Vartiainen, urut
 -Messu 7.6.; Tuomo Nikkola, laulu sekä Ruskakööri ja Vanamot-lauluryhmä
 -Konfirmaatiomessu 14.6.; kirkkokuoro
 -Messu Juhannuspäivänä 20.6.; Liisa Jukarainen, laulu
 -Messu Lamminniemen kappelissa 21.6.; Kari Kanto, laulu
 -Messu 28.6.; Helena Yli-Jaskari, laulu ja Eeva Rapeli, piano
 -Messu 5.7.; Pirjo Järveläinen sekä Asko ja Vesa Matikainen, laulu
 -Messu Lamminniemen kappelissa 5.7.; Emilia Neuvonen, viulu
 -Messu, Gideonin kirkkopyhä 12.7.; Keijo Räikkönen, laulu
 -Messu, kesävieraiden kirkkopyhä 19.7.; Kesäkuoro
 -Kansanlaulukirkko 26.7.; Petra Lisitsin-Mantere, harmonikka ja Anniina Reinholdtsen, laulu
 -Messu 16.8.; Hanna Herbricht, laulu
 -Messu 30.8.; Veli Ainali, laulu
 -Sukupolvimessu 27.9.; kirkkokuoro ja Sirja Rexho, viulu
 -Pyhäinpäivän messu Lamminniemen kappelissa 31.10.; Tuukka Lehtonen, laulu ja viulu
 -Pyhäinpäivän iltakirkko 31.10.; kirkkokuoro
 -Messu 22.11.; Riitta Arotie, Malla Hultin ja Anne Kietäväinen laulu sekä Sirja Rexho, laulu ja viulu
 -1. Adventtisunnuntain messu 29.11.; kirkkokuoro ja kehitysvammaisten lauluryhmä
 -Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus 6.12.; Laulusiskot
 -Sanajumalanpalvelus Palvelukeskuksessa 20.12.; kirkkokuoro
 -Jouluaaton hartaus Lamminniemen kappelissa 24.12.; Tuukka Lehtonen, laulu ja viulu
 -Jouluaaton hartaus kirkossa 24.12.; Ilmari Pulli, laulu
 -Jouluaamun messu 25.12.; kirkkokuoro

1. Musiikkiryhmien toiminta

Kirkkokuoro harjoitteli kevätkaudella 16 kertaa ja syyskaudella 13 kertaa. Kuoro lauloi vuoden aikana kirkon jumalanpalveluksissa kahdeksan kertaa sekä Palvelukeskuksen hartaushetkessä Kiirastorstaina ja 4. Adventtisunnuntain sanajumalanpalveluksessa.

Yhteistyö muiden kuorojen kanssa:

Puumalassa oli Etelä-Savon kirkkomusiikkipiirin kuorojen kokoontuminen 8.3. Päivä sisälsi kokouksen, harjoituksen sekä konsertin. Kuorolaisia oli kuudelta paikkakunnalta, yhteensä 127 laulajaa. Kirkkokuoro vieraili Ruokolahdella Helatorstaina 14.5. Päivä päättyi kuorojen yhteiskonserttiin kirkossa. Puumalan kirkkokuoro sai vieraakseen Ruskaköörin ja Vanamot-lauluryhmän sekä muita seurakuntalaisia Kiimingistä kesäkuun ensimmäisenä viikonloppuna. Kiiminkiläiset kuorot lauloivat sunnuntain messussa sekä messun jälkeen Puumalan kuoron kanssa seurakuntakodin musiikkimatineassa.

Mariakuoro harjoitteli kevätkaudella yhdeksän kertaa ja syyskaudella viisi kertaa. Kuoro lauloi Loppiaisen messussa ja Palvelukeskuksen musiikki-

tuokiossa toukokuussa sekä Hanna-tapahtumaan liittyvissä matineoissa touko- ja marraskuussa.

Laulusiskot harjoittelivat vuoden aikana neljä kertaa ja lauloivat kirkon jumalanpalveluksessa Pääsiäispäivänä ja Itsenäisyyspäivänä.

Kehitysvammaisten lauluryhmä kokoontui laulamaan Sinitupaan kanttorin johdolla lukuisia kertoja vuoden aikana. Jumalanpalveluksissa ryhmä lauloi vuoden aikana kaksi kertaa.

Koulujen musiikkiryhmä lauloi koululaiskirkossa keväällä ja syksyllä.

Nuorten musiikkiryhmä muodostui kesän rippikoululaisista ja isosista. Ryhmä lauloi Nuorten messussa tammikuussa ja kirkossa pidetyssä Kauneimmat joululaulut -tilaisuudessa.

2. Yhteistyö paikkakunnan muiden musiikkitahojen kanssa
Puumalan kunta ja seurakunta juhlistavat 2016 vuonna 400-vuotista taivaltaan. Pentti Kantola teki 2015 vuoden keväällä aloitteen juhlalevyn tekemisestä ja kansalaisopiston musiikkiryhmät, seurakunnan kirkkokuoro sekä yksittäiset laulajat soittajat ottivat haasteen vastaan. Levyn suunnitteluryhmässä ovat olleet Pentti Kantolan lisäksi musiikinopettaja Sirja Rexho ja Marja Ainali.

3. Yhteislaulutilaisuudet
Kesäisten laulujen ilta pidettiin Eeva-Liisa Luukkosen ja Antti Salosen pihapiirissä 1.7. Kauneimmat joululaulut tilaisuuksia pidettiin Lamminniemen kappelissa 11.12., Loma-Aution pitotuvalla Viljakansaaressa 13.12., kirkossa 20.12. ja Huikon baarissa 22.12.

4. Musiikkitalaisuuksien järjestäminen
Päivämusiikkitalaisuuksia järjestettiin kirkossa keskiviikkoisin 17.6.- 5.8. Niissä oli kuulijoita yhteensä yli 400. Saimaan kauneimmat sävelet konserttisarja järjestettiin kunnan kulttuuritoimen kanssa yhteistyössä 8.-19.7. Kaikki viisi konserttia pidettiin kirkossa ja niissä oli kävijöitä yhteensä noin kuusisataa. Esiintymispalkkiot maksettiin seurakunnan toimesta, mutta jaettiin myöhemmin kunnan kanssa puoliksi. Tämä näkyy henkilöstökuluissa. Muita konsertteja oli yhdeksän ja niissä oli kuulijoita 866. Yhteislaulu- ja musiikkitalaisuuksien yhteinen kävijämäärä oli noin 2000 henkeä. Isänpäivänä järjestettiin Korsuorkesterin Korsuhartaus-konsertti, joka oli suosittu.

5. Laulukurssi ei toteutunut kurssille ilmoittautuneiden henkilöiden vähyyden vuoksi.

Talousarvio 2015	Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos
Tuotot	10.116	9.000	9.000	
Kulut	-38.461	-49.638	-59.290	19,4
Kate	-28.345	-40.638	-50.290	23,8

Toteutuma

220 MUSIIKKITOIMINTA	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	8 697,45	9 000	11 738,00	2 738,00	130,4
Toimintakulut	-42 905,13	-59 290	-57 063,04	-2 226,96	96,2
TOIMINTAKATE	-34 207,68	-50 290	-45 325,04	-4 964,96	90,1
Poistot ja arvonalentumiset	-524,00	-520	-523,63	3,63	100,7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-34 731,68	-50 810	-45 848,67	-4 961,33	90,2

231 LAPSI- JA PERHETYÖ

Sisältö	Puumalan seurakunta on lapsi- ja perhetyössä vahvasti läsnä puumalalaisten lasten, nuorten ja vanhempien elämässä. Lapsi- ja perhetyö tarjoaa lapsille kasteopetusta ja tukee vanhempia lasten kristillisessä kasvatuksessa antaen koko perheelle hengellisiä eväitä sekä ohjaa ja tukee perheitä eri elämäntilanteissa. Lapsi- ja perhetyöhön sisältyvät päiväkerhot, perhekerho, hartaushetket päiväkotiryhmissä, perhejumalanpalvelukset, kotikäynnit perheissä, perheillat, juhlat, tapahtumat, retket, leirit ja muu pikkulapsityö.
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 72 % vastaavan lastenohjaajan työajasta. 2. Toimitilana seurakuntakodin lapsityön kerhotilat.
Tavoitteet 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tarjota perheille kasteopetusta ja mahdollisuuksia pyhän kohtaamiseen. 2. Vahvistaa perheiden kristillistä uskoa ja elämäntapaa saamalla perheitä mukaan jumalanpalveluselämään ja seurakunnan muuhun toimintaan. 3. Luoda perheille lämminhenkinen kohtaamispaikka ja tukea yhteisöllisyyttä. 4. Tukea perheitä arjessa ja vanhemmuudessa. 5. Osallistaa perheen isiä mukaan seurakunnan toimintaan. 6. Tukea uskontokasvatusta. 7. Saada vapaaehtoisia mukaan lapsityöhön. 8. Jatkaa ja kehittää yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.
Toiminta 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kerhotoiminta: päiväkerhot ja perhekerho 2. Hartaushetket: päiväkodilla, ryhmäperhepäivähoitossa 3. Perhejumalanpalvelukset: Kynttilänpäivänä, äitienpäivänä, Mikkelinpäivänä ja isänpäivänä. 4. Kotikäynnit: Rotinakäynti noin 6 kk ikäisen lapsen kotiin. 5. Tilaisuudet, tapahtumat ja retket: Kynttilänpäivänä juhlistetaan päiväkerhotyön 70-vuotis syntymäpäivää kertomalla päiväkerhotyön historiasta. Samassa tilaisuudessa avataan yhteisvastuukeräys lounaan merkeissä. Ohjelmassa on myös nukketeatteri Sananjalan esitys Pieni on paljon, jossa käsitellään kirkon varhaiskasvatuksen, lähetyksen ja diakoniatyön teemaa Vieraanvarainen kirkko vuosille 2014-2015. Muita tapahtumia ovat 3 -vuotiaiden ja 5 -vuotiaiden syntymäpäivät Mikkelinpäivänä, valokuvaus, laskiaisrieha, perheillat, äitienpäiväjuhla, perheiden leiripäivä, isänpäiväjuhla, pyhäinpäivän kirkkohetki ja joulujuhla. Pyritään saamaan miehiä mukaan toimintaan järjestämällä miesten saunailta tai isien ja poikien ilta. 6. Leiritoiminta: perheiden leiripäivä kesällä 7. Muu lapsi- ja perhetyö: 1 – 5 -vuotiaille lähetetään syntymäpäiväkortit sekä 3-vuotiaille ja 5-vuotiaille jaetaan pienet muistamiset. Pidetään muskarihetki MLL:n kahvilassa seurakuntakodilla. Seurakuntakodin aulaan tehdään kastepuu, johon laitetaan puumalalaiset kastetut lapset. Vuoden lopussa lapset kutsutaan enkelikirkkoon. 8. Yhteistyö: Yhteistyötä tehdään kunnan, päiväkodin, neuvolan ja järjestöjen (mm. Leijonat, MLL, Martat, Maa- ja kotitalousseurat) kanssa erilaisten toimintojen, tapahtumien ja leirien tiimoilta. 9. Kokoukset ja koulutukset: Keväällä 2015 Iloa arkeen- perhekerhokoulutus sekä kesällä rovastikunnallinen suunnittelupäivä.

Painopiste 2016 - 2017	<p>Toiminta pohjautuu kirkon strategiaan 2017 ”Meidän kirkko- osallisuuden yhteisö” ja tätä tukevaan kirkon yhteiseen painopisteeseen ”Pyhä” vuosina 2014–2016. Työn tavoitteena on miettiä perheiden kanssa mikä on pyhää ja luoda heille tilaisuuksia pyhän Jumalan kohtaamiseen ja pyhän kokemiseen. Pyritään samaan perheitä osalliseksi perhejumalanpalveluksiin ja kirkkovuoden juhliin sekä seurakunnan muuhun toimintaan. Seurakunnan 400-vuotis juhluvuosi 2016 on näkyvillä lapsi- ja perhetyössä.</p>
Toteutunut	<p>RESURSSIT Resurssit toteutuivat tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>TAVOITTEET JA TOIMINTA</p> <p>Päiväkerho Päiväkerhoryhmässä oli 3-5-vuotiaita lapsia ja se kokoontui kahdesti viikossa. Kerhossa kävi kevään ja syksyn aikana yhteensä 17 lasta. Päiväkerhossa lapset saivat kirkon kasteopetusta. Kerhossa opeteltiin hiljentymään ja rukoilemaan. Lapsille kerrottiin Jumalasta sekä Jeesuksesta ja hänen eri elämänvaiheistaan. Kerhossa lapset saivat mm. leikkiä, musisoida, laulaa, askarrella ja ulkoilla. Lisäksi kerhossa opeteltiin vuorovaikutustaitoja ja kristillisiä arvoja. Kevätkaudella vierailtiin palvelukeskuksessa virpomassa. Syyskaudella käytiin retkeilemässä Särkirannassa sekä laulamassa palvelukeskuksessa ja lähetyspiirissä. Kerholaiset osallistuivat lapsityön tapahtumiin ja esittivät ohjelmaa seurakunnan eri juhlissa ja perhejumalanpalveluksissa.</p>

Perhekerho

Perhekerho kokoontui kerran viikossa seurakuntakodilla. Kokoontumisia oli yhteensä 34 ja kerhoon osallistui vuoden aikana 21 aikuista ja 37 lasta. Perhekerho toimi lämminhenkisenä kohtaamispaikkana perheille. Vanhemmat vaihtoivat kokemuksia ja saivat tarvittaessa tukea arkeen sekä eri elämäntilanteisiin toisilta vanhemmilta ja kerhon ohjaajalta. Hartaushetkissä lapset ja vanhemmat pääsivät hiljentymään ja kokemaan jotakin pyhää. Hartaushetkien lisäksi kerhossa kahviteltiin, laulettiin, askarreltiin ja leikittiin. Kerhossa vierailivat papit, kanttori ja diakoni. Kevätkaudella kerhossa kävi vierailmassa Etelä-Savon Maa- ja kotitalousnaisten järjestövästavaa ”Syö hyvää”-hankkeen puitteissa. Syyskaudella ulkoiltiin seurakuntakodin pihalla, pidettiin lelukutsut, juhliittiin lapsenpäivää, katsottiin joulusta nukketeatteri-esitystä ja vietettiin pikkujouluja. Kerholaiset osallistuivat lapsityön yhteisiin tapahtumiin ja juhliin.

Vierailut

Päiväkodilla käytiin pitämässä hartaushetki kerran kuukaudessa pienten ryhmässä sekä esikouluryhmässä. MLL:n kahvilassa pidettiin muskarihetki joka toinen viikko. Rotinakäyntejä tehtiin 4.

Perhejumalanpalvelukset, tilaisuudet ja retket

Kynttilänpäivänä oli perhekirKKo, jonka jälkeen srk-kodilla oli yhteisvastuulounas ja nukketeatteri Sananjalan esitys, jolla juhlistettiin päiväkerhotyön 70-vuotista historiaa (62 osallistujaa). Helmikuussa oli kerholaisten valokuvaus (26 os.) ja koko perheen laskiaistapahtuma (80 os.), joka järjestettiin yhteistyössä LC-Puumalan ja kunnan kanssa. Toukokuussa pidettiin äitienpäivänä perhekirKKo ja äitienpäiväjuhla yhteistyössä LC-Puumalan kanssa (76 os.) sekä tehtiin kerhojen kevätretki Korholan maatilalle (27 os.). Syyskaudella järjestettiin sukupolvimessu ja 3- ja 5-v syntymäpäivät (22 os.), lasten pyhäinpäivän kirkkohetki (104 os.), aikuisten askarteluilta (11 os.) ja seurakunnan yhteinen joulutapahtuma jouluvaellusten merkeissä (63 vaeltajaa, 120 puurolla kävijää).

Perheet osallistuivat melko niukasti perhekirKKoihin, joten isänpäivän perhekirKKo ja isänpäiväjuhla jätettiin toteuttamatta. Isien ilta ja vanhemmuuden ilta peruuntuivat vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

Leiritoiminta

Perheiden leiripäivä korvattiin Korholan retkellä. 4-6-vuotiaille järjestettiin leiripäivä Särkirannassa kesäkuussa.

Muu lapsityö

1-5-vuotiaille lähetettiin synttärkortit sekä 3- ja 5-vuotiaille jaettiin pienet muistamiset. Kastepuuta, johon kerättiin kastetuille lapsille enkeleitä, pidettiin esillä seurakuntakodin aulassa. Enkelit jaettiin lapsille loppiaisena messussa 6.1.2016. Vapaaehtoiset lapsenvahdit ohjasivat lapsiparkkia urheiluhallin kahviossa kerran viikossa.

Yhteistyö

Yhteistyötä tehtiin neuvolan, päiväkodin, koulun, MLL:n ja LC-Puumalan kanssa. Neuvolalle toimitettiin 4-vuotiaista kerholaisista lapsen kehitystä kuvaava lomake 4-vuotistarkastusta varten. Päiväkodilla pidettiin hartauksia ja päiväkodin sekä koulun väkeä kutsuttiin eri tapahtumiin mukaan.

	Rokansalon maa- ja kotitalousnaiset tekivät leivonnaisia rotinakäynneille. Vapaaehtoisia saatiin tenavaparkkitoimintaan, lasten leiripäivään ja tarvittaessa avuksi päiväkerhoon.				
	Kokoukset ja koulutukset				
	Lastenohjaaja osallistui perhekerhokoulutukseen Jaakkiman kristillisellä opistolla sekä Mikkelin hiippakunnan varhaisnuorisotyön työkokoukseen Lappeenrannassa.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot	258	300	550	83,3
	Kulut	-37.863	-37.898	-37.218	-1,8
	Kate	-37.606	-37.598	-36.668	-2,5
Toteutuma					

231 LAPSI- JA PERHETYÖ	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	90,80	550	538,12	-11,88	97,8
Toimintakulut	-41 420,95	-37 218	-31 654,53	-5 563,47	85,1
TOIMINTAKATE	-41 330,15	-36 668	-31 116,41	-5 551,59	84,9

233 VARHAISNUORISOTYÖ	
Sisältö	Varhaisnuorisotyö on kristillistä kasvatustoimintaa, joka suuntautuu alakouluikäisiin varhaisnuoriin. Keskeisimpinä toimintamuotoina ovat kerho-, retki- ja leiritoiminta. Yhteistyötä tehdään kunnan, koulun ja järjestöjen kanssa.
Toiminta-ajatus	Antaa nuorille turvallisen kristityn aikuisen malli ja opettaa että, rakastava Jumala ja kirkko ovat läsnä arkipäivän askareissa.
Resurssit	Vastaavan lastenohjaajan työajasta 18 %, seurakuntapastorin työajasta 5 %. Kerhoissa mukana apuohjaajia. Tiloina seurakuntakodin lapsityön tilat ja nuorisotyön tilat alakerrassa.
Tavoite 2015	Tavoitteena on järjestää toimintaa, joka sisältää monipuolista tekemistä ja tukee varhaisnuoren hengellistä kasvua ja sosiaalisten taitojen kehitystä. Tavoitteena on myös saada isosia ja muita nuoria toimimaan leireillä ja kerhoissa ohjaajina.
Toiminta 2015	1. Varhaisnuorten kerhot: 0-2 -luokkalaiset ja 3-6 -luokkalaiset. 2. Kouluun lähtevien siunaaminen. Lapsia muistetaan kukalla ja kirjalla. Heille jaetaan myös koulussa virsikirjat. 3. 10 -vuotiaiden syntymäpäivät. Muistetaan lahjalla. 4. Varhaisnuorten leiri Särkirannassa kesällä. 5. Päiväleiri alakouluikäisille yhdessä kunnan ja 4H-yhdistyksen kanssa. 6. Aamunavaukset Sinisellä koululla. 7. Hartaushetket iltapäivätoiminnassa.
Painopisteet 2016 -2017	Järjestetään kaikenikäisille varhaisnuorille säännöllistä kerhotoimintaa ja pyritään saamaan nuoria mukaan myös muuhun seurakunnan toimintaan kuten jumalanpalveluksiin ja perheiltöihin.
Toteutunut	RESURSSIT Resurssit toteutuivat suunnitellusti. 3-6-luokkalaisten kerhossa oli kevätkaudella 6 apuohjaajaa, jotka vuorottelivat pareittain ja syyskaudella 0-

2-luokkalaisten kerhossa mukana oli 1 apuohjaaja. Nuoria saatiin siis hyvin mukaan kerhotoimintaan.

TAVOITTEET JA TOIMINTA

Varhaisnuorille oli tarjolla koko vuoden kerhoja. Kevätkaudella toimi 0-2-luokkalaisten ryhmä ja 3-6-luokkalaisten ryhmä, syyskaudella vain 0-2-luokkalaisten ryhmä. Pienempien ryhmässä kävi 16 lasta ja vanhempien 9. Kerhoissa mm. leikittiin sisä- ja ulkoleikkejä, luisteltiin, leivottiin, askarreltiin, katsottiin elokuvaa, vierailtiin palvelukeskuksessa, pelattiin minigolfia, tehtiin uimahalliretki sekä vietettiin pikkujouluja.

Elokuussa ekaluokan aloittaneet siunattiin koulutielle kirkossa. Lapsia muistettiin kirjalla ja kukalla. Kahvitilaisuudessa oli 55 osallistujaa.

10-vuotiaiden syntymäpäiviä vietettiin maaliskuussa. Juhlat alkoivat kahvitilaisuudella (38 os.) jonka lomassa 10-vuotiaille jaettiin lahjat. Kahvien jälkeen vastaava lastenohjaaja ja nuorisopastori tekivät retken nuorten kanssa Lappeenrantaan Angry Birds-seikkailupuistoon. Retkellä oli mukana yhteensä 19 osallistujaa.

Varhaisnuorten leiriä ei toteutettu, koska lastenohjaaja oli mukana rippileirillä ja loppukesästä hoitovapaalla.

Seurakunta oli mukana yhtenä päivänä päiväleireillä, joita kunta ja 4H järjestivät yhteensä 5 alakouluikäisille. Leiriläisiä oli noin 25.

Aamunavauksia pidettiin keväällä alakoululla kerran kuussa ja syksyllä yläkoululla joka toinen viikko, iltapäivätoiminnassa vierailtiin noin joka toinen viikko.

Lastenohjaaja oli mukana järjestämässä joulupajaa alakouluikäisille yhteistyössä kunnan ja 4H:n kanssa.

Lastenohjaaja ja seurakuntapastori aloittivat yhdessä ohjaajakoulutuksen, joka jatkuu keväällä 2016. Osallistujia oli 7.

Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos
	Tuotot		600	600	
	Kulut	-6.141	-13.518	-13.342	-1,3
	Kate	-6.141	-12.918	-12.742	-1,4

Toteutuma

233 VARHAISNUORISOTYÖ	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	15,00	600		-600,00	
Toimintakulut	-12 019,43	-13 342	-12 957,35	-384,65	97,1
TOIMINTAKATE	-12 004,43	-12 742	-12 957,35	215,35	101,7

235 RIPPIKOULUTYÖ					
Sisältö	Tavoitteena on, että rippikouluikäiset löytäisivät uskon armolliseen Jumalaan, oppisivat tuntemaan kristillistä uskoa syvemmin ja löytäisivät oman paikkansa seurakunnan jäseninä.				
Toiminta-ajatus	Vahvistaa nuorten uskoa. Opettaa heille kristillisen uskon keskeisimpiä asioita. Opettaa käytännön kristillisyyttä. Auttaa heitä löytämään hengellinen koti omasta seurakunnasta, jossa on hyvä olla. Elää evankeliumia todeksi nuorten omassa todellisuudessa				
Resurssit	Seurakuntapastorin työajasta 10 %, kirkkoherran 5 % ja vastaavan lastenohjaajan työajasta 5 %. Lisäksi apuohjaaja(t), kanttori ja isokset.				
Tavoitteet 2015	Ottaa rippikoululaiset aktiivisiksi toimijoiksi mukaan seurakunnan toimintaan. Objektista subjektiksi. Tehdä kristityn nuoren elämästä tavoitellumpaa. Väylä seurakunnan yhteyteen.				
Toiminta 2015	Järjestetään yksi rippikoulu. Rippikoulun kestoksi on määritelty vähintään kuusi kuukautta. Se toteutuu pääosin leirimuotoisena ja siihen kuuluvat myös talven ja kevään mittaan järjestettävät oppitunnit ja tapahtumat sekä laaja-alainen tutustuminen kotiseurakunnan toimintaan. Rippikoulun leirijakso järjestetään kahdessa osassa: Viikonloppuleiri huhtikuussa ja kahdeksanpäiväinen leiri kesäkuun alussa 2015. Leiripaikkana Imatran seurakunnan leirikeskus Päiväranta.				
Painopisteet 2016 -17	Osallisuuden kasvattaminen. Edesauttaa sitä, että rippikoulu voisi tuntua ”omalta jutulta”.				
Toteutunut	Rippikoulu toteutui suunnitelman mukaan. Rippikoulu aloitettiin 30.10.2014 yhteisellä tapaamisella nuorten ja heidän vanhempiensa kanssa. Pitkin talvea kokoonnuttiin yhteen erilaisten seurakunnan tapahtumien ja jumalanpalvelusten merkeissä. Nuorten osallisuuden kokemusta tuettiin antamalla erilaisia tehtäviä jumalanpalveluksissa ja tapahtumissa. Yksi messu myös suunniteltiin yhdessä nuorten kanssa. ETKO- ja viikkoleiri pidettiin Imatran seurakunnan leirikeskuksessa, Imatran Päivärannassa 24.- 26.4. ja 1.- 8.6.2015. Rippikouluun ilmoittautui 12 nuorta ja sen suoritti loppuun 11 nuorta. Kaikki 11 konfirmoitiin Puumalan kirkossa 14.6.2015.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos
	Tuotot	1.442	1.250	1.250	
	Kulut	-34.883	-30.584	-29.760	-2,7
	Kate	-33.441	-29.334	-28.510	-2,8

Toteutuma

235 RIPPIKOULUTYÖ	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	941,15	1 250	1 003,65	-246,35	80,3
Toimintakulut	-19 213,59	-29 760	-23 988,62	-5 771,38	80,6
TOIMINTAKATE	-18 272,44	-28 510	-22 984,97	-5 525,03	80,6

236 NUORISOTYÖ	
Sisältö	Kristillistä toimintaa yläasteikäisille nuorille. Satunnaisempaa kristillistä toimintaa 16-20-vuotiaille Puumalassa viikonloppuja ja lomia viettäville nuorille.
Toiminta-ajatus	Vahvistaa nuorten seurakunnallista identiteettiä ja tukea heitä ja heidän hengellisiä tarpeitaan. Tämä tapahtuu mahdollistamalla nuorten osallisuus aktiivisina, täysivaltaisina ja idearikkaina toimijoina. Seurakunnasta pyritään luomaan paikka, johon on helppoa ja mielekästä tulla ja jossa voi itselleen luontevalla tavalla hakeutua yhteyteen Kolmiyhteisen Jumalan kanssa sekä toisten ihmisten kanssa. Nuorisotyön tiloihin ja mieluusti koko alakertaan tehdään pientä pintaremonttia.
Resurssit	Seurakuntapastorin työajasta 10 %, apuohjaaja, yhteistyö kunnan nuorisotoimen kanssa, rovastikunnan muut seurakunnat.
Tavoitteet 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lisätä nuorten kiinnostusta oman seurakunnan toimintaan sekä oman henkilö-kohtaisen uskon löytämiseen, ja siinä kasvamiseen ja vahvistumiseen. 2. Lisätä nuorten osallisuuden kokemusta 3. Kouluttaa uusia vastuuntuntoisia ”isosia” seurakuntamme tarpeisiin. 4. Järjestetään retki Mikkelin seurakunnan nuortenilta tai vastaavaan. Tavoitteena rakentaa silta lapsuuden kotiseurakunnasta tulevaan opiskeluajan kotiseurakuntaan. 5. Panostetaan verkkoviestintään seurakunnan nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa 6. Annetaan tarvittaessa kriisiapua nuorille. 7. Jatketaan ja syvennetään yhteistyötä kunnan ja koulun kanssa
Toiminta 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Isoskoulutus. 2. Kerran kuussa nuortenilta kunnan nuorisotalolla. 3. Noin 5 kertaa vuodessa nuortenilta seurakuntakodilla. 4. Aamunavaus 5-9-luokkalaisille joka toinen perjantai. 5. Retki Mikkelin seurakunnan nuortenilta. 6. Yksittäisiä viikonloppuna järjestettäviä tapahtumia Puumalassa 7. Koulukirkot ja nuorten messu tammikuussa 2015. 8. Yhteistyö koulun kanssa. 9. Yhteys nuoriin sosiaalisen median kautta
Painopisteet 2016 -17	Osallisuuden lisääminen. Nuorten sitouttaminen seurakuntaan. Isoskoulutuksen kehittäminen. Nuoret mukaan messuun.
Toteutunut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Isoskoulutus järjestettiin neljänä yksittäisenä leiripäivänä Särkirannassa. Sen suoritti 7 nuorta, joista 5 haki isoseksä. Kaikki 5 olivat isosina rippikoulussa. 2. Kunnan nuorisotalon nuortenilta on osallistuttu harvemmin kuin kerran kuussa. Tämä johtuu siitä, että perinteiset nuortenillat eivät oikein vedä enää. Nuorisotalolle tulee viikonloppuisin enää vain muutamia nuoria. 3. Seurakuntakodilla ei ole pidetty nuorteniltoja. Särkirannassa pidettiin heinäkuussa yksi nuorten saunailta ja nuorisotalolla joulukuussa nuorten joulujuttu. 4. Aamunavaus on pidetty suunnitelman mukaisesti joka toinen perjantai koululla. Syyslukukaudella kaikki 1-9-luokkalaiset siirtyivät saman katon alle, joten vastaava lastenohjaaja pitää aamunavauksen kerran kuussa ja seurakuntapastori kerran kuussa. 5. Retki Mikkelin seurakunnan nuortenilta pidettiin 25.3.2015. Mukana oli yhteensä 19 rippikoululaista ja isoskoulutuslaista. 6. Yksittäisiä viikonlopputapahtumia ei järjestetty. 7. Koulukirkkoja pidettiin yhteensä kolme: keväällä koulun päättyessä, pyhäinpäiväviikolla ja joululoman alkaessa. Nuorten messu pidettiin 1. sunnun-

	<p>taina loppiaisesta eli 11.1.2015.</p> <p>8. Yhteistyö koulun kanssa on sujuvaa ja hyvää. Yhteyttä pidetään sähköpostiviestein. Koululla on annettu tarvittaessa kriisi- tai keskusteluapua. Muutoin yhteistyö on enemmän tulevien yhteisten tapahtumien suunnittelua. Koulu-laisten kevätkirjokko suunniteltiin yhdessä 9-luokkalaisten kanssa.</p> <p>9. Nuorten kanssa on pidetty yhteyttä sosiaalisessa mediassa lähinnä Facebookissa.</p> <p>10. Lisäksi marras-joulukuussa kokoontui projektiluontoisesti nuorten musiikkiryhmä. Siinä oli mukana 7 nuorta ja se esiintyi Kauneimmat joululaulut -tilaisuudessa Puumalan kirkossa su 20.12.2015. Tätä musiikkiryhmää ei ollut toimintasuunnitelmassa.</p>				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos
	Tuotot	305	1.000	1.000	
	Kulut	-19.579	-22.798	-20.030	-12,1
	Kate	-19.274	-21.798	-19.030	-12,7

Toteutuma

236 NUORISOTYÖ	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	20,00	1 000	855,00	-145,00	85,5
Toimintakulut	-11 867,33	-20 030	-8 225,47	-11 804,53	41,1
TOIMINTAKATE	-11 847,33	-19 030	-7 370,47	-11 659,53	38,7

241 DIAKONIA TYÖ	
Sisältö	Diakoniatyö on asiakkaiden ja asiakasryhmien kohtaamista vastaanotolla, kotikäynneillä ja ryhmissä. Diakoniatyössä ihmistä on mahdollista auttaa kokonaisvaltaisesti; aineellisesti, henkisesti ja hengellisesti.
Toiminta-ajatus	Seurakunnan ydinsanomana välittäminen niille, jotka ovat heikoimmassa asemassa. Diakonia on läsnä arjessa ja juhlassa vahvistaen ihmisten omanarvontuntoa ja muistuttaen toivosta.
Resurssit	Diakoniatyön viranhaltijan työajasta 95 %, vastaavan lastenohjaajan työajasta 5 %, sekä vapaaehtoiset
Tavoitteet 2015	<ul style="list-style-type: none"> - kohdentaa henkinen, hengellinen ja aineellinen tuki siten, että kohdattujen ihmisten itsetunto vahvistuu ja että he ottavat vastuun omasta elämästään - vapaaehtoistyöhön innostaminen
Toiminta 2015	<ul style="list-style-type: none"> - kohdataan ihmisiä vastaanotolla kerran viikossa ja kotikäynneillä pyydetäessä - järjestetään erilaista ryhmätoimintaa tai osallistutaan yhteistyötahojen järjestämiin ryhmiin - tehdään yhteistyötä kunnan eri sektoreiden ja seurakunnan työalojen kanssa - järjestetään kirkkopyhiä erityisryhmille - rakennetaan ja vahvistetaan yhteyttä aamupalatoiminnan ja yksinäisten jouluaterian kautta - järjestetään vanhusten leiri ja leiripäivä - satsataan vanhustyöhön <ul style="list-style-type: none"> - aloitetaan syntymäpäiväonnittelukäynnit 75-, 80-, 85-, 90- ja yli 90-vuotiaiden luona, vähintään puhelinsoitto ja käynnin tarjoami-

	<p>nen</p> <ul style="list-style-type: none"> - ollaan mukana vuoden 2014 Yhteisvastuukeräyksen tiimoilta järjestettävässä Etsivän Vanhustyön -projektissa Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kummiseurakuntana - vapaaehtoiisiin panostaminen <ul style="list-style-type: none"> - mahdollistetaan osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia - tuetaan tarjoamalla koulutusta ja virkistystä, yksilökoulutusta erityisvastuuta ottaneille neljälle henkilölle - osallistutaan rovastikunnalliseen yhteistyöhön
Painopisteet 2016-17	<ul style="list-style-type: none"> - vapaaehtoisten vastuuttaminen - ihmisten kohtaaminen - onnittelukäynnit ja muu kotikäyntityö
Toteutunut	<p>Diakonilla oli vuoden aikana 222 yksittäistä asiakaskontaktia, 90 eri asiakkaan kanssa. Vastaanotolla kohdattiin asiakas 130 kertaa, asiakkaiden kodeissa 42 ja muualla 47 kertaa. Puhelin- ja sähköpostikontakteja oli 55 kappaletta. Lisäksi diakoni vieraili kodeissa tai palvelutalossa asuvien luona syntymäpäiväkäynneillä. Yleisin asiakaskontaktien syy olivat taloudelliset ongelmat, mutta usein huolet koskivat myös ihmissuhteita sekä terveyttä ja sairautta.</p> <p>Puumalassa tärkein aineellisen tuen muoto kuluneet vuoden aikana olivat parasta ennen -elintarvikkeet, joita jaettiin viikoittain, yhteensä 50 kertaa. EU-elintarvikkeiden jako alkoi puolentoista vuoden tauon jälkeen marraskuun alussa, ja EU-elintarvikkeita jaettiin loppu vuonna yhteensä 79 kassia. Parasta ennen -tuotteita jaettiin 981 ruokakassillista. Yhteensä vuoden aikana jaettiin 1060 ruokakassia.</p> <p>Taloudellisia avustuksia myönnettiin yhteensä 29 kertaa vuoden aikana. Diakonin budjettiin varatun 1000 euron lisäksi diakoniarahastosta myönnettiin avustuksia yhteensä 1643 euroa. Avustuksen saajista 13 oli yksin asuvia, pariskuntia oli 7, kahden huoltajan lapsiperheitä oli 4 ja yksinhuoltajaperheitä 4 ja muita perhemuotoja 1.</p> <p>Diakoniassa on haluttu panostaa ihmisten kohtaamiseen erilaisissa ryhmissä. Diakoni kantoi päävastuun kunnan päivätoiminnan Elämän Leipä-tunneista, joita pidettiin n. kerran kuukaudessa. Päivätoimintaryhmiä oli kaksi, diakoni tapasi näissä yli kahtakymmentä eri puolilla Puumalaa asuvaa vanhusta.</p> <p>Elämänleipä -tuntien lisäksi diakoni vastasi kehitysvammaisten kerhosta, joka kokoontui yhteensä 6 kertaa, viisi kertaa seurakuntakodilla ja kerran Särkirannassa. Rovastikunnallinen kehitysvammaisten kirkkopyhä järjestettiin elokuussa Sulkavalla, päivään osallistui Puumalasta 20 henkilöä.</p> <p>Diakoni toimi myös kunnan kanssa yhteistyössä järjestettävän mielenterveyskerhon ohjaajana 8 kertaa. Kesällä järjestettiin mielenterveyskerholaisten leiripäivä Särkirannassa, päivään osallistui 8 henkilöä.</p> <p>Diakoni kävi joulun alla vierailulla Ryhälän toimintakodilla seurakuntapastorin kanssa ja he pitivät siellä jouluhartauden. Tilaisuudessa jaettiin asukkaille joulumuistamisena villasukat. Sururyhmässä diakonilla on ollut parinaan vapaaehtoinen ohjaaja, kokoontumiskerrat alkoivat marraskuussa. Lisäksi diakoni oli mukana ”Pahan päivän varalle” –kriisiryhmässä. Yhteistyötä eri työalojen, kunnan ja järjestöjen kanssa tehtiin aktiivisesti. Diakoni vaikutti kunnan vanhusneuvostossa.</p>

	<p>Mikkelinpäivänä toteutettiin vanhusten kirkkopyhä sukupolvimessuna, yhteistyössä Lions -Clubin sekä lapsityön kanssa. Diakoni osallistui seurakunnan yhteisen joulujuhlan järjestelyihin, joka tänä vuonna järjestettiin vaelluksena kirkon pihapiirissä. Joulupuurolla kävi 120 seurakuntalaista. Diakoni vastasi vanhusten leirin suunnittelusta ja toteutuksesta yhdessä kunnan kahden perushoitajan kanssa. Imatran Päivärannassa järjestetyille leirille osallistui 19 leiriläistä. Yhdessä SPR:n kanssa järjestettiin tapaamisia ja koulutusta ystäväpalvelutoiminnassa mukana oleville vapaaehtoisille, marraskuussa mukaan saatiin uusia vapaaehtoisia ystäviä 5 henkilöä.</p> <p>Diakoni vastasi seurakunnan vapaaehtoistyön organisoinnista. Vapaaehtoisia oli seurakunnan kaikessa toiminnassa mukana liki sata henkilöä. Diakonia-työssä eri tehtävissä toimi 45 vapaaehtoista.</p> <p>Ystäväpirtti on merkittävä kohtaamispaikka Puumalassa, kahvio oli auki keväällä kaksi kertaa viikossa, mutta syksystä alkaen vain kerran viikossa. Yhteensä kahvio oli auki 44 kertaa ja siellä kohdattiin 972 ihmistä. Vähennys edellisvuoteen on 301 henkilöä johtuen aukiolokertojen vähenemisestä. Vapaaehtoiset mahdollistivat aamupalatoiminnan 35 kertaa. Aamupalalla ruokailijoita kävi 676 henkilöä. Lisäksi vapaaehtoisvoimin järjestettiin yksin jouluaan viettävien jouluateria, joka kokosi 52 henkilöä yhteiseen pöytään. Vapaaehtoisille tarjottiin virkistykseksi retki toukokuussa Savonlinnaan. Retkelle osallistui 28 henkilöä. Syksyllä uusi kausi aloitettiin vapaaehtoisten kirkkopyhän ja Wenno-risteilyn merkeissä, kutsuttuina olivat vapaaehtoiset ja 70-vuotta täyttävät, kirkkoon osallistui n. 100 ja risteilylle n. 80 henkilöä. Joululahjaksi vapaaehtoiset saivat Sanan aika -kirjan ja heidät kutsuttiin koko seurakunnan yhteiseen joulujuhlaan ja puurolle.</p> <p>Diakonia-työ oli mukana naistenpäivien järjestelyissä. Diakoni osallistui Sinua ikävöiden-tilaisuuteen läheisensä menettäneille Pyhäinpäivän iltana.</p> <p>Syyskuun alusta marraskuun alkuun diakonian virassa ei Puumalassa ollut ketään, viransijaisen lähdettyä toisiin tehtäviin. Virkaatekevä työntekijä palasi virkavapaaltaan työhön marraskuun alussa.</p>																				
Talousarvio 2015	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2013</th> <th>Ta 2014</th> <th>Ta 2015</th> <th>Muutos %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-52.890</td> <td>-57.650</td> <td>-61.580</td> <td>6,8</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>-51.265</td> <td>-55.945</td> <td>-59.710</td> <td>6,7</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %	Tuotot					Kulut	-52.890	-57.650	-61.580	6,8	Kate	-51.265	-55.945	-59.710	6,7
	Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %																	
Tuotot																					
Kulut	-52.890	-57.650	-61.580	6,8																	
Kate	-51.265	-55.945	-59.710	6,7																	

Toteutuma

241 DIAKONIA-työ	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 529,76	1 870	10 235,92	8 365,92	547,4
Toimintakulut	-49 479,90	-61 580	-56 094,56	-5 485,44	91,1
TOIMINTAKATE	-47 950,14	-59 710	-45 858,64	-13 851,36	76,8

255 SIELUNHOITO					
Sisältö	Tarjota keskustelumahdollisuus henkisessä ja hengellisessä tuentarpeessa oleville.				
Resurssit	5 % kirkkoherran työajasta.				
Tavoitteet 2015	Muistuttaa seurakuntalaisia sielunhoidon mahdollisuudesta ja tehdä yhteistyötä kunnan hoitohenkilöstön kanssa.				
Toiminta 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kriisissä olevat ihmiset otetaan vastaan ja ohjataan pappien ja diakonin keskusteluun. 2. Kirkollisten toimitusten edellä ja jälkeen varataan riittävästi aikaa sielunhoitoon elämän taitekohdissa. 3. Osallistutaan ”Pahan päivän varalle”-kriisiryhmän toimintaan. 				
Toteutunut	<p>Seurakuntalaiset ovat käyttäneet mahdollisuutta keskustella pappien ja diakonin kanssa henkilökohtaisista asioistaan.</p> <p>Papit tapaavat kastettavan vanhemmat, vihkiparit ja vainajan omaiset ennen toimitusta kodissa tai seurakunnan tiloissa. Usein kontaktit jatkuvat myös toimituksen jälkeen.</p> <p>Pahan päivän varalle ryhmä on kokoontunut neljä kertaa seurakunnan tiloissa.</p>				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-2.842	-3.550	-3.690	3,9
	Kate	-2.842	-3.550	-3.690	3,9

Toteutuma

250 SIELUNHOITO	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-3 254,56	-3 690	-4 370,46	680,46	118,4
TOIMINTAKATE	-3 254,56	-3 690	-4 370,46	680,46	118,4

260 LÄHETYSTYÖ	
Sisältö	Lähetystyö Puumalan seurakunnassa on seurakuntalaisten tietoisuuden lisäämistä siitä, että olemme osa maailmanlaajaa Kristuksen kirkkoa. Se on vapaaehtoisten lähetyspiirivastaavien tukemista, jotta he pystyvät pitämään esillä lähetysasiaa ja tukemaan piireissään lähetystyötä.
Toiminta-ajatus	Puumalan seurakunta on omalla paikallaan kutsuttu toteuttamaan ja viemään eteenpäin kristinuskon sanomaa, evankeliumia
Resurssit	Seurakuntapastorin työajasta 20 % ja 5 % kirkkoherran työajasta. Inkeri Soikkanen on Suomen Lähetysseuran yhdyshenkilö ja hän on seurakuntapastorin apuna ja tukena, samoin vapaaehtoiset lähetyspiirivastaavat ja muut vapaaehtoiset.
Tavoitteet 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lähetystä yli työalarajojen – yhteistyö ja vierailut 2. Suomen Lähetysseuran sekä Kansanlähetysten nimikkolähettiläiden ja –kohteiden työn tukeminen – esirukous ja varainhankinta
Toiminta 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja pidetään esillä lähetysten ajankohtaisia asioita lähetyspiireissä. Kylien lähetyspiirejä on yhteensä seitsemän.

	<ul style="list-style-type: none"> Osallistutaan lähetysjuhlille sekä hiippakunnallisiin ja rovastikunnallisiin tapahtumiin, kuten lähetysväen virkistyspäivään ja lähetysseminaariin Pidetään lähetystyötä esillä: tapahtumat ja niistä tiedottaminen mm. Kauneimmat joululaulut Järjestetään varainkeruutempauksia: myyjäiset, lähetyspyhä ja adventtilounas 																				
Painopisteet 2016 – 2017	<ol style="list-style-type: none"> Lähetyspiirivastaavien ja muiden lähetyksen vapaaehtoisten tukeminen – nykyisten käytäntöjen ylläpitämisen mahdollistamiseksi Ihmisten kohtaaminen lähetyksen merkeissä 																				
Toteutunut	<ul style="list-style-type: none"> Kuusi eri lähetyspiiriä ja Hanna-piiri ovat kokoontuneet säännöllisesti piiristä riippuen noin 1-4 viikon välein. Seurakuntapastori on vierailut kerran lähes jokaisessa piirissä vuoden aikana. Varainkeruutapahtumat: laskiaistiistaina 17.2. laskiaisrokka (28 ruokailijaa, oli pettymys), 26.4. Hanna-piirin ja Maria-kuoron kevätjuhla, 5.7. Unto Hämmäläisen syntymäpäivämessu ja -juhla lähetyksen hyväksi, 10.7. Saimaan kauneimpien sävelien konsertin kahvitus, 25.7. osallistuminen Jaakon markkinoille satamatorilla, 11.10. Lähetyspyhä ja lammaskaali, 22.11. Hanna-matinea, 29.11. adventtilounas ja lähetysmyyjäiset, 19.-20.12. osallistuminen yhteismyyjäisiin. Koulutustilaisuudet ja retket: 26.9. lähetysseminaari Mikkelissä (osallistui 3 henkilöä), 8.11. Hanna-konferenssi Jyväskylässä (10 hlö:ä). Perinteistä lähetyksen vastuunkantajien virkistyspäivää ei voitu järjestää Savonlinnan henkilöstövaihdoksista johtuen. Retki Hanna-konferenssiin järjestettiin korvaavana tapahtumana. Opetustilaisuudet: lähetyspyhänä 11.10. seurakuntapastori luennoi pakolaiskriisistä ja muukalaisuudesta Raamatussa Puumalan seurakunnan kaksi virallista edustajaa osallistuivat Suomen Lähetysseuran vuosikokoukseen ja kesäjuhlaan Rovaniemellä 12.-14.6., jossa valittiin kirkkoherra Helena Castrén hallituksen jäseneksi. Suomen Lähetysseuran nimikkolähetti Titta Hämmäläinen vieraili Puumalan koulussa ja lähetyspiireissä. 																				
Talousarvio 2015	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2013</th> <th>Ta 2014</th> <th>Ta 2015</th> <th>Muutos %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-21.581</td> <td>-22.695</td> <td>-24.665</td> <td>8,7</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>-20.268</td> <td>-21.195</td> <td>-23.165</td> <td>9,3</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %	Tuotot					Kulut	-21.581	-22.695	-24.665	8,7	Kate	-20.268	-21.195	-23.165	9,3
	Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %																	
Tuotot																					
Kulut	-21.581	-22.695	-24.665	8,7																	
Kate	-20.268	-21.195	-23.165	9,3																	

Toteutuma

260 LÄHETYSTYÖ	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 176,00	1 500	1 854,35	354,35	123,6
Toimintakulut	-21 223,59	-24 665	-25 684,18	1 019,18	104,1
TOIMINTAKATE	-20 047,59	-23 165	-23 829,83	664,83	102,9

270 KANSAINVÄLINEN DIAKONIA					
Sisältö	Kansainvälisen diakonian näkyvä muoto on seurakunnassa vuosittain toteutettava yhteisvastuukeräys.				
Toiminta-ajatus	Kirkon Ulkomaanapu muuttaa maailmaa tekemällä tekoja ihmisarvon puolesta				
Resurssit	Diakonin työajasta 5 % sekä vapaaehtoiset				
Tavoitteet 2015	1. Yhteisvastuukeräyksen toteuttaminen.				
Toiminta 2015	<ul style="list-style-type: none"> - Pidetään KUA:n esitteitä näkyvillä seurakunnan tilaisuuksissa - Yhteisvastuukeräys <ul style="list-style-type: none"> - avaussunnuntaina lounas ja keräysaiheen esittely - listakerääjät - myyntituotteita esillä myyjäisissä ja tapahtumissa - Naistenpäivän ruokailu - Kirkon Ulkomaanavulle ja Merimieskirkolle avustus 				
Toteutunut	Yhteisvastuukeräyksen avaus oli kynttiläpäivänä 8.2, messun jälkeen järjestettiin YV-lounas, lounaalla kävi 62 henkilöä. Naistenpäivien ruokailun tuotto tilitettiin keräykselle. Vapaaehtoiset yhteisvastuukerääjät toteuttivat listakeräyksen. Keräyslippaita oli paikallisissa liikkeissä kassoilla. Puolet vuoden aikana kerätyistä Ystäväpirtin kahviotoiminnan tuloista tilitettiin keräykseen. Puumalassa yhteisvastuukeräys tuotti vuonna 2015 yhteensä 8 689,75 €, mikä on 4,42 € seurakuntalaista kohden. Yhteisvastuukeräyksen tulos oli Puumalassa Suomen 6. paras. Yhteisvastuukerääjät kutsuttiin vapaaehtoisten retkelle toukokuussa ja vapaaehtoisten kirkkopyhään elokuun lopussa.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot		700	700	
	Kulut	-5.552	-7.440	-7.650	2,8
	Kate	-5.552	-6.740	-6.950	3,1

Toteutuma

270 KANSAINVÄLINEN DIAKONIA	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot		700	0,00	700,00	0,0
Toimintakulut	-6 074,98	-7 650	-6 313,93	-1 336,07	82,5
TOIMINTAKATE	-6 074,98	-6 950	-6 313,93	-636,07	90,8

290 MUU SEURAKUNTATYÖ	
Sisältö	Sellainen seurakuntatyö, jota ei voida luontevasti sijoittaa muihin tehtäväalueisiin.
Resurssit	5 % kirkkoherran työajasta.
Tavoitteet 2015	Järjestää eri-ikäisille ja erilaisissa elämäntilanteissa eläville ihmisille juhlia ja muita luontevia kokoontumisia, joissa toteutuu seurakunnan yhteys ja hoitavuus. Kirkko on avoinna hiljentymistä varten tiekirkkona koko kesän.
Toiminta 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Puumalaan muuttavien huomioon ottaminen. 2. Järjestetään vapaa-ajan asukkaille kirkkopyhä heinäkuussa. 3. Pidetään kirkkoa tiekirkkona. 4. Valmistellaan seurakunnan 400-vuotisjuhlia, juhlakirjan aineiston kokoaminen ja tekeille saattaminen.

Painopisteet 2016 - 2017	Rukous ja Pyhän läsnäolo arjessa ja juhlassa.				
Toteutunut	Seurakunnan toimintaa on järjestetty suunnitelman mukaisesti. Varsinkin kesällä kävi vapaa-ajanasukkaita runsaasti messuissa. Tiekirkossa on ollut rukousalttari, mikä on lisännyt kirjoitettujen esirukousten määrää. Näiden puolesta on rukoiltu sunnuntain messuissa. Kirkossa on soitettu arkisin rauhallista musiikkia kesän ajan. Juhlavuoden tapahtumien ideointi ja valmistelut yhdessä kunnan kanssa toteutettiin ja tapahtumakalenteri julkaistiin joulukuussa. Juhlakirja Puumalan kaksoisristikirkko valmistui joulukuussa ja sen julkistamistilaisuus pidettiin loppiaisena.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot	10	1.000	1.000	
	Kulut	-6.531	-13.764	-13.000	-5,6
	Kate	-6.521	-12.764	-12.000	-6,0

Toteutuma

290 MUU SEURAKUNTATYÖ	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	527,00	1 000	1 160,50	-160,50	116,1
Toimintakulut	-10 595,63	-13 000	-12 917,77	-82,23	99,4
TOIMINTAKATE	-10 068,63	-12 000	-11 757,27	-242,73	98,0

1.5.1.3 Hautaustoimi

403 HAUTAUSMAAKIINTEISTÖT					
Kiinteistöt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vanha ja Uusi hautausmaa. 2. Honkaharjun hautausmaa. 3. Lamminniemen hautausmaa. 4. Hautausmaan huoltorakennus, jossa on lämmin ja kylmä halli, yleisö-WC:t ja henkilökunnan sosiaaliset tilat. Huoltorakennusta käytetään seurakunnan kiinteistöhuoltokoneiden säilytykseen ja korjaukseen sekä hautausmaiden työntekijöiden tukikohtana. 				
Toiminta-ajatus	Hoitaa seurakunnan hautausmaakiinteistöt ja välineistöt hyvin ja pitää ne asianmukaisessa kunnossa.				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seurakuntamestari 10 % ja tuntipalkkaisen seurakuntamestarin sijaisen työajasta 10 %. 2. Hautausmaan kesätyöntekijät kaksi henkilöä touko - syyskuussa, yksi henkilö touko-kesäkuussa ja kaksi nurmikonleikkaajaa kesä- heinäkuussa. Osa-aikaiset srk-mestarin sijainen ja siivooja-vahtimestari kokoaikaisena touko-lokakuussa 3. Kiinteistötraktorit kaksi kappaletta varusteineen. 				
Tavoitteet 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pidetään hautausmaat ja istutukset hyvässä kunnossa. 2. Pidetään seurakunnan koneet ja laitteet asianmukaisessa kunnossa. 3. Vanhalle hautausmaalle hankitaan penkkejä lisää. 				
Toiminta 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirkkoneuvosto tekee vuosittain katselmuksen, jossa päätetään tarvittavista toimenpiteistä. 2. Syksyllä järjestetään Vanhan hautausmaan ja keväällä Uuden hautausmaan haravointitalkoot. 3. Huolletaan ja korjataan seurakunnan työkoneita tarpeen mukaan. 4. Kaadetaan lehtipuita ja istutetaan tarvittaessa havupuita. 5. Honkaharjun uuden lohkon viimeistely ja käyttöönotto. 				
Toteutunut	Hautausmaakatselmus pidettiin elokuussa ja todettiin hautausmaiden olevan hyvinhoidettuja ja hyvässä kunnossa. Haravointitalkoot järjestettiin suunnitellusti ja niihin osallistui runsaasti seurakuntalaisia. Talkoilla saatiin kumpikin hautausmaa haravoitua päivän aikana. Lähinnä haudankaivamiseen käytettävään LM-track-kiinteistötraktoriin tehtiin isohko remontti, jossa vaihdettiin uusiin kuluneet rungon ja kaivurin liukulaakerit. Kaadettiin hautausmaan katselmuksessa sovitut puut. Honkaharjun uusi lohko viimeisteltiin käyttöönottoon				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot	66	100	100	
	Kulut	-72.365	-69.730	-71.180	2,1
	Kate	-72.299	-69.630	-71.080	2,1

Toteutuma

403 HAUTAUSMAAKIINTEISTÖT	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot		100	105,00	-5,00	105,0
Toimintakulut	-55 635,39	-71 180	-65 903,37	-5 276,63	92,6
TOIMINTAKATE	-55 635,39	-71 080	-65 798,37	-5 281,63	92,6
Poistot ja arvonalentumiset	-19 963,00	-14 500	-16 178,00	1 678,00	111,6
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-75 598,39	-85 580	-81 976,37	3 603,63	95,8

404 VARSINAINEN HAUTAUSTOIMI					
Resurssit	1. 30 % seurakuntamestarin ja 30 % sijaisen työajasta. 2. 5 % toimistosihteerin työajasta.				
Tavoitteet 2015	Hoidetaan hautaamiseen liittyvät tehtävät. Vanhojen hautatietojen siirto Status-ohjelmaan. Hautakirjanpito. Hautauslaskutus.				
Toiminta 2015	Hoidetaan hautaamiseen liittyvät tehtävät.				
Toteutunut	Hoidettiin kaikki hautaukset, joita oli yhteensä 55 kpl, joista arkkuhautoja 39 ja uurnia 16 kpl. Hautakirjanpito pidettiin ajantasalla Statuksessa ja Kirjuriin siirrettiin ja kirjattiin tarvittavat tiedot. Hautaukset laskutettiin Statuksen hautauslaskutusohjelmistolla, josta on yhteydet KIPA:n taloushallinnon ohjelmistoon. Vanhoja hautatietoja avattiin Statukseen sitä mukaa, kun vanhoihin hautoihin tuli hautauksia.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot	17.110	12.800	18.000	40,6
	Kulut	-17.255	-22.575	-24.690	9,4
	Kate	-145	-9.775	-6.690	-31,6

Toteutuma

404 VARSINAINEN HAUTAUSTOIMI	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	16 813,05	18 000	15 862,05	2 137,95	88,1
Toimintakulut	-26 798,26	-24 690	-28 095,27	3 405,27	113,8
TOIMINTAKATE	-9 985,21	-6 690	-12 233,22	5 543,22	182,9
Poistot ja arvonalentumiset			-2 000,00	2 000,00	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-9 985,21	-6 690	-14 233,22	7 543,22	212,8

1.5.1.4 Kiinteistötoimi

501 KIIINTEISTÖHALLINTO					
Resurssit	5 % talouspäällikön ja 5 % seurakuntamestarin ja sijaisen työajasta.				
Tavoitteet 2015	1. Tehdään kiinteistöjen kustannustenjakoa suositusten mukaisesti. 2. Pidetään turvallisuus- ja muut suunnitelmat ajan tasalla.				
Toiminta 2015	1. Kustannuslaskenta suoritetaan suositusten mukaisesti. 2. Kiinteistöjen isännöinti.				
Toteutunut	Kiinteistöjen kustannuslaskenta tehtiin KIPA:ssa ja kiinteistöt pidettiin hyvässä kunnossa. Palloinmäen autotalli/varastorakennus myytiin syksyllä Metsäkone Martti Sjöholm Oy:lle. Pappilasta tehtiin myyntipäätökset, mutta varsinainen kaupanteko siirtyi vuoden 2016 puolelle.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-11.313	-10.377	-11.385	9,7
	Kate	-11.313	-10.377	-11.385	9,7

Toteutuma

501 KIIINTEISTÖHALLINTO	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	150,20		3 811,62	3 811,62	0,0
Toimintakulut	-10 365,79	-11 385	-8 497,32	-2 887,68	74,6
TOIMINTAKATE	-10 215,59	-11 385	-4 685,70	-6 699,30	41,2

502 KIRKOT					
KIRKKO					
Kiinteistö	Puumalan kirkko on seurakunnan "koti" ja keskeinen kokoontumispaikka, jossa toimitetaan jumalanpalvelukset ja kirkollisia toimituksia sekä pidetään konsertteja. Paikkakunnan merkittävin matkailunähtävyys.				
Henkilökunta	30 % seurakuntamestarin ja sijaisen työajasta.				
Tavoitteet 2015	1. Vahvistaa kirkon roolia hiljentymisen paikkana. 2. Pidetään kiinteistöt hyvässä käyttökunnossa. 3. Järjestetään opastusta tiekirkkoon kesän vilkkaimpana aikana.				
Toiminta 2015	Pidetään kirkko ja kellotapuli siistissä kunnossa.				
Toteutunut	Kirkko oli tiekirkkona ja avoinna yleisölle päivittäin klo 9 -16 kesäkuun alusta elokuun loppuun. Kävijöitä oli runsaasti. Kirkko ja vanha hautausmaa on Puumalan nähtävyyksistä merkittävin.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-70.678	-77.350	-86.450	11,8
	Kate	-70.678	-77.350	-86.450	11,8

Toteutuma

502 KIRKOT JA KAPPELIT	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-77 342,46	-86 450	-76 313,39	-10 136,61	88,3
TOIMINTAKATE	-77 342,46	-86 450	-76 313,39	-10 136,61	88,3
Poistot ja arvonalentumiset	-17 289,00	-15 800	-16 933,28	1 133,28	107,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-94 631,46	-102 250	-93 246,67	-9 003,33	91,2

505 LAMMINNIEMEN KAPPELI

Kiinteistö	Lamminniemen kappelissa pidetään hartaustilaisuuksia sekä siunaustilaisuuksia. Kesäisin kappeli toimii myös konserttipaikkana.				
Henkilökunta	Osa-aikainen talonmies-suntio.				
Tavoitteet 2015	- Pidetään kiinteistöt hyvässä käyttökunnossa.				
Toiminta 2015	- Keväällä hautojen hoitopäivä.				
Toteutunut	Hautojen hoitopäivä järjestettiin keväällä. Kirkkoneuvosto piti toukokuun kokouksen kappelissa ja samalla katselmoi hautausmaan ja rakennukset. Kappeliin hankittiin ilmalämpöpumppu. Jumalanpalveluksia pidettiin 5 kertaa, hautaan siunaamisia 4 kertaa, musiikkitilaisuuksia 2 kertaa ja muita tilaisuuksia oli 6. Tilaisuuksiin osallistui 722 henkilöä.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-15.033	-15.150	-15.290	0,9
	Kate	-15.033	-15.150	-15.290	0,9

Toteutuma

505 LAMMINNIEMEN KAPPELI	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	300,00				
Toimintakulut	-12 070,08	-15 290	-12 009,31	-3 280,69	78,5
TOIMINTAKATE	-11 770,08	-15 290	-12 009,31	-3 280,69	78,5

506 SEURAKUNTAKOTI

Kiinteistö	1950-luvulla rakennettu seurakuntakoti, jossa alkuaan on ollut juhla- kokous- ja keittiötilat, kellarikerroksessa kaksi kerhohuonetta ja varastotiloja, ja asun- tosiivessä kolme asuntoa. Peruskorjattu ja laajennettu 1979 - 80, jolloin ra- kennettiin uusi toimistosiihi ja asunnot muutettiin toimistoiksi ja päiväkerhoti- loiksi. Vuosina 2002-2003 peruskorjattu, mm. katto, keittiö, ilmastointi ja ik- kunat uusittu. Toimistosiihen ilmastointi uusittu 2012, myös toimistojen viilen- nys. Lukitusjärjestelmä on uusittu 2012. Kaikki seurakunnan lukot on lloq- järjestelmässä.
Resurssit	1. 30 % seurakuntamestarin ja sijaisen työajasta. 2. Osa-aikainen siivooja-vahtimestari.
Tavoitteet 2015	Pitää rakennus ja laitteet hyvässä kunnossa.

Toiminta 2015	Tehdään tarvittavat korjaus ja huoltotoimenpiteet.				
Toteutunut	Seurakuntatalon pihapuolen nurkkaus viimeisteltiin tekemällä nurmialue, jolle tehtiin kukkapenkki ja patio pöytää ja penkkejä varten. Tarvittavat huolto ja korjaustoimenpiteet tehtiin. Seurakuntakoti oli vilkkaassa käytössä. Salissa oli muisto- ja muita tilaisuuksia 227 kpl, joissa kävijöitä 2949 henkilöä. Rovastinkammarissa oli 100 tilaisuutta ja kahviossa jatkui kirkonkylä lähetyspiiri keskiviikkoisin ja Ystäväpirttitoiminta kevätpuolella kahdena ja syksystä alkaen yhtenä päivänä viikossa.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot	5.017	7.000	7.000	
	Kulut	-119.110	-92.040	-92.340	0,3
	Kate	-114.093	-85.040	-85.340	0,4

Toteutuma

506 SEURAKUNTAKOTI	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	9 128,34	7 000	3 371,33	3 628,67	48,2
Toimintakulut	-79 274,24	-92 340	-72 024,91	-20 315,09	78,0
TOIMINTAKATE	-70 145,90	-85 340	-68 653,58	-16 686,42	80,4
Poistot ja arvonalentumiset	-10 745,00	-10 500	-10 744,14	-244,14	102,3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-80 890,90	-95 840	-79 397,72	-16 442,28	82,8

507 PAPPILA					
Kiinteistö	1850-luvulla rakennettu ja 1988 - 89 peruskorjattu kulttuurihistoriallisesti arvokas kirkkoherran entinen virka-asunto. Ulkopuolen maalaus- ja korjaustyöt tehtiin 2010, jolloin myös rakennukseen asennettiin koneellinen ilmanvaihto. Kirkkoherran pappilan 1930-luvun lopulla rakennetun navetan päätyyn rakennettu entinen pappilan työnjohtajan ja sittemmin vuokraviljelijän asunto.				
Käyttö	Kirkkoneuvosto päätti laittaa pappilan myyntiin. Tavoitteena on myydä kiinteistö vuoden 2015 aikana.				
Ylläpito	Pidetään kiinteistö käyttökunnossa, kunnes saadaan myytyä.				
Toiminta 2015	Tehdään tarvittavat korjaus ja huoltotoimenpiteet. Myydään pappila ja piharakennukset noin 1,9 ha määrälalla				
Toteutunut	Kirkkovaltuusto hyväksyi pappilan kauppakirjat syyskuussa ja kirkkohallitus vahvisti kaupat marraskuussa. Kaupan teko siirtyi vuoden 2016 puolelle.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot	9.224	8.400		-100,0
	Kulut	-14.602	-13.660	-10.750	-21,3
	Kate	-5.378	-5.260	-10.750	104,4

Toteutuma

507 PAPPILA	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	800,00		380,00	380,00	0,0
Toimintakulut	-19 796,29	-10 750	-17 655,45	6 905,45	164,2
TOIMINTAKATE	-18 996,29	-10 750	-17 275,45	6 525,45	160,7
Poistot ja arvonalentumiset	-5 646,00		-5 646,00	5 646,00	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-24 642,29	-10 750	-22 921,45	12 171,45	213,2

508 SÄRKIRANTA					
Kiinteistö	Kiinteistössä on takkatupa, rantsauna ja kirkkoherran pappilan pihapiiristä majoitusrakennukseksi siirretty aitta. Käytetään vanhusten ja erilaisten yhdistysten leiri- ja kokoontumispaikkana etenkin kesäisin. Uusi sauna- ja kokoontumisrakennus valmistui toukokuussa 2012. Tiloja vuokrataan seurakuntalaisille ja myös ulkopuolisille tarvitsijoille.				
Tavoitteet 2015	Lisätään Särkirannan käyttöä erilaisten tapahtumien pitopaikkana.				
Toiminta 2015	1. Markkinoidaan ja vuokrataan eri tapahtumien pitopaikaksi. 2. Uuden sauna-kokoontumisrakennuksen käytön vakiinnuttaminen osaksi seurakunnan toimintaa.				
Toteutunut	Särkiranta oli vilkkaassa käytössä. Erilaisia tilaisuuksia oli 92 kpl, joissa kävi 421 henkilöä. Seurakunnan järjestämiä saunailtoja järjestettiin rantsaunalla 15 kertaa. Tilat ovat osoittautuneet toimiviksi ja paikka on ollut suosittu erilaisten tapahtumien pitopaikka.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot	6.147	5.000	5.500	10,0
	Kulut	-30.718	-20.350	-20.550	1,0
	Kate	-24.571	-15.350	-15.050	-2,0

Toteutuma

508 SÄRKIRANTA	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	4 515,25	5 500	3 591,15	-1 908,85	65,3
Toimintakulut	-18 042,75	-20 550	-13 190,28	-7 359,72	64,2
TOIMINTAKATE	-13 527,50	-15 050	-9 599,13	-5 450,87	63,8
Poistot ja arvonalentumiset	-16 990,00	-16 900	-16 649,89	-250,11	98,5
TILIKAUDEN TULOS	-30 517,50	-31 950	-26 249,02	-5 700,98	82,2
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)			10 333,33	10 333,33	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-30 517,50	-31 950	-15 915,69	-16 034,31	49,8

509 MUUT RAKENNUKSET					
Kiinteistö	1. Hakosaaren väliselle kannakselle 1950 - 1960 luvulla metsätyömiesten majoitustilaksi siirretty Rantapappilan liha-aitta, ns. Sopalan kämppä. 2. Varastorakennus Palloinmäellä.				
Tavoitteet 2015	1. Pidetään Sopalan kämpän rakennukset käyttökunnossa. 2. Palloinmäen varastorakennus tontteineen myydään.				
Toiminta 2015	Vuokrataan henkilökunnalle kämppää virkistyskäyttöön. Järjestetään tarvittaessa puuntekotalkoot.				
Toteutunut	Sopalan kämpällä ei ollut varauksia vuoden aikana, seurakuntamestari kävi muutaman kerran tarkistamassa, että paikat ovat kunnossa. Palloinmäen varastorakennusta tontteineen myytiin Metsäkone Martti Sjöholm Oy:lle.				
Talousarvio 2015		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %
	Tuotot	268	150		-100,0
	Kulut	-277	-430	-480	11,6
	Kate	-9	-280	-480	71,4

Toteutuma

509 MUUT RAKENNUKSET	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	261,13	480	199,12	280,88	41,5
TOIMINTAKATE	261,13	480	199,12	280,88	41,5

510 MAA JA METSÄTILAT	
Kiinteistöt	Seurakunnalla on n. 1733 ha maata, josta metsämaata 1591 ha. Erillisiä kiinteistöjä on yhteensä 31 kpl, joista pienimmät ovat n. 1 ha hautausmaa-alueet ja suurin Papinniemi tila Viljakansaarella 665 ha. Metsätaloussuunnitelma vuosille 2009-2018.
Tavoitteet 2015	Metsiä hoidetaan metsätaloussuunnitelman mukaisesti ja suunnitelmaa pidetään ajan tasalla Metsä-Savon MHY:n tietojärjestelmässä.
Toiminta	1. Metsä-Savon metsänhoitoyhdistys hoitaa seurakunnan metsät sopimuk-

2015	<p>sella, joka on voimassa vuoden 2018 loppuun.</p> <p>2. Suoritetaan suunnitelman mukaiset hakkuut (n. 7000 m³) ja tehdään hoitotyöt suunnitelman mukaisesti. Metsänhoitotöitä tehdään: istutusta 7 ha; kylvöä 3 ha, laikutusta 2 ha, laikkumätästystä 6 ha; perkausta 26 ha, taimikonhoitoa 26 ha ja kunnostusraivausta 17 ha.</p> <p>3. Talouspäällikkö hallinnoi ja valvoo toimintaa.</p>																				
Toteutunut	<p>Hakkuita tehtiin suunnitelman mukaisesti. Puuta myytiin 5847,1 m³ joista saatiin tuloja 231.007,14 euroa. Hakkuita tehtiin yhteensä 49,1 ha alueella. Näistä avohakkuita oli 16,5 ha, ensiharvennusta 20,6 ha, harvennusta 10,1 ha ylispuiden poistoa 1,9 ha. Metsänhoitotöitä tehtiin: Männyn kylvöä 3,2 ha, istutusta 9,5 ha, äestystä 6 ha, laikkumätästystä 8,6 ha, uudistusalueen raivausta 2,9 ha, perkausta 9,9 ha, taimikonhoitoa 8,6 ha ja ennakkoraivausta 19,3 ha. Metsänhoito kilpailutettiin vuonna 2013 ja Metsänhoitoyhdistys Metsä-Savo jatkaa seurakunnan metsien hoitoa 5 vuoden sopimuksella 2014-2018.</p>																				
Talousarvio 2015	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2013</th> <th>Ta 2014</th> <th>Ta 2015</th> <th>Muutos %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td>334.464</td> <td>311.000</td> <td>311.500</td> <td>0,2</td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-129.796</td> <td>-79.628</td> <td>-76.750</td> <td>-3,6</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>204.668</td> <td>231.372</td> <td>234.750</td> <td>1,5</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %	Tuotot	334.464	311.000	311.500	0,2	Kulut	-129.796	-79.628	-76.750	-3,6	Kate	204.668	231.372	234.750	1,5
	Tilinp. 2013	Ta 2014	Ta 2015	Muutos %																	
Tuotot	334.464	311.000	311.500	0,2																	
Kulut	-129.796	-79.628	-76.750	-3,6																	
Kate	204.668	231.372	234.750	1,5																	

Toteutuma

580 MAA- JA METSÄTILAT	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	209 637,22	311 500	248 166,58	63 333,42	79,7
Toimintakulut	-77 873,31	-76 750	-58 057,72	-18 692,28	75,6
TOIMINTAKATE	131 763,91	234 750	190 108,86	44 641,14	81,0

1.5.2. Käyttötalousosan toteutuminen

1.5.2.

Käyttötalousosa

Tulosyksikkö			TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
1011010100	Hallintoelimet	Toimintakulut (ulkoiset)	25 250	24 540,13	709,87	97,2
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	25 250	24 540,13	709,87	97,2
		Toimintakulut (sisäiset)	4 940	3 356,49	1 583,51	67,9
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	30 190	27 896,62	2 293,38	92,4
		Sisäiset vyörytyserät		-27 896,62	27 896,62	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	30 190	0,00	30 190,00	0,0
1011050000	Taloushallinto	Toimintatuotot (ulkoiset)	-3 000	-3 790,98	790,98	126,4
		Toimintakulut (ulkoiset)	68 060	58 542,76	9 517,24	86,0
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	65 060	54 751,78	10 308,22	84,2
		Toimintakulut (sisäiset)	8 508	2 610,60	5 897,40	30,7
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	73 568	57 362,38	16 205,62	78,0
		Sisäiset korkokulut	4 895		4 895,00	
		Sisäiset vyörytyserät		-57 362,38	57 362,38	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	78 463	0,00	78 463,00	0,0
1011070000	Kirkonkirjojenpito	Toimintakulut (ulkoiset)	23 940	27 993,35	-4 053,35	116,9
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	23 940	27 993,35	-4 053,35	116,9
		Toimintakulut (sisäiset)	6 175	4 195,61	1 979,39	67,9
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	30 115	32 188,96	-2 073,96	106,9
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	30 115	32 188,96	-2 073,96	106,9
1011080000	Kirkkoherranvirasto	Toimintatuotot (ulkoiset)	-7 300	-7 039,00	-261,00	96,4
		Toimintakulut (ulkoiset)	41 700	34 429,32	7 270,68	82,6
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	34 400	27 390,32	7 009,68	79,6
		Toimintakulut (sisäiset)	6 175	4 195,61	1 979,39	67,9
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	40 575	31 585,93	8 989,07	77,8
		Poistot ja arvonalentumiset	2 500		2 500,00	
		Sisäiset korkokulut	63		63,00	
		Sisäiset vyörytyserät		-31 585,93	31 585,93	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	43 138	0,00	43 138,00	0,0
1012010000	Jumalanpalveluselämä	Toimintakulut (ulkoiset)	45 355	50 464,98	-5 109,98	111,3
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	45 355	50 464,98	-5 109,98	111,3
		Toimintakulut (sisäiset)	50 623	51 215,84	-592,84	101,2
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	95 978	101 680,82	-5 702,82	105,9
		Sisäiset vyörytyserät		15 063,15	-15 063,15	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	95 978	116 743,97	-20 765,97	121,6
1012010700	Jumalanpalveluskoleh	Toimintakulut (ulkoiset)		44,72	-44,72	0,0

		Toimintakate 1 (ulkoinen)		44,72	-44,72	0,0
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)		44,72	-44,72	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)		44,72	-44,72	0,0
1012020000	Hautaansiunaaminen	Toimintakulut (ulkoiset)	38 915	26 348,41	12 566,59	67,7
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	38 915	26 348,41	12 566,59	67,7
		Toimintakulut (sisäiset)		2 494,94	-2 494,94	0,0
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	38 915	28 843,35	10 071,65	74,1
		Sisäiset vyörytyserät		9 283,82	-9 283,82	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	38 915	38 127,17	787,83	98,0
1012030000	Muut kirkol. toimit	Toimintakulut (ulkoiset)	8 795	11 146,06	-2 351,06	126,7
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	8 795	11 146,06	-2 351,06	126,7
		Toimintakulut (sisäiset)	10 706	10 283,00	423,00	96,0
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	19 501	21 429,06	-1 928,06	109,9
		Sisäiset vyörytyserät		3 152,46	-3 152,46	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	19 501	24 581,52	-5 080,52	126,1
1012040000	Aikuistyö	Toimintatuotot (ulkoiset)	-6 000	-475,00	-5 525,00	7,9
		Toimintakulut (ulkoiset)	12 320	5 801,46	6 518,54	47,1
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	6 320	5 326,46	993,54	84,3
		Toimintakulut (sisäiset)		5 346,29	-5 346,29	0,0
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	6 320	10 672,75	-4 352,75	168,9
		Sisäiset vyörytyserät		1 622,88	-1 622,88	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	6 320	12 295,63	-5 975,63	194,6
1012050000	Muut seurakuntatil	Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 200		-1 200,00	
		Toimintakulut (ulkoiset)	28 945	31 198,40	-2 253,40	107,8
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	27 745	31 198,40	-3 453,40	112,4
		Toimintakulut (sisäiset)	40 344	30 262,64	10 081,36	75,0
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	68 089	61 461,04	6 627,96	90,3
		Sisäiset vyörytyserät		10 256,47	-10 256,47	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	68 089	71 717,51	-3 628,51	105,3
1012100000	Tiedotus ja viestint	Toimintakulut (ulkoiset)	20 050	19 962,07	87,93	99,6
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	20 050	19 962,07	87,93	99,6
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	20 050	19 962,07	87,93	99,6
		Sisäiset vyörytyserät		3 908,72	-3 908,72	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	20 050	23 870,79	-3 820,79	119,1
1012220000	Musiikki	Toimintatuotot (ulkoiset)	-9 000	-11 738,00	2 738,00	130,4
		Toimintakulut (ulkoiset)	59 290	57 063,04	2 226,96	96,2
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	50 290	45 325,04	4 964,96	90,1
		Toimintakulut (sisäiset)	18 018	20 128,96	-2 110,96	111,7
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	68 308	65 454,00	2 854,00	95,8
		Poistot ja arvonalentumiset	520	523,63	-3,63	100,7
		Sisäiset korkokulut	145	0,52	144,48	0,4

		Sisäiset vyörytyserät		14 961,55	-14 961,55	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	68 973	80 939,70	-11 966,70	117,3
1012310000	Lapsi- ja perhetyö	Toimintatuotot (ulkoiset)	-550	-538,12	-11,88	97,8
		Toimintakulut (ulkoiset)	37 218	31 654,53	5 563,47	85,1
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	36 668	31 116,41	5 551,59	84,9
		Toimintakulut (sisäiset)	21 956	15 986,97	5 969,03	72,8
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	58 624	47 103,38	11 520,62	80,3
		Sisäiset vyörytyserät		9 280,71	-9 280,71	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	58 624	56 384,09	2 239,91	96,2
1012330000	Varhaisnuorisotyö	Toimintatuotot (ulkoiset)	-600		-600,00	
		Toimintakulut (ulkoiset)	13 342	12 957,35	384,65	97,1
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	12 742	12 957,35	-215,35	101,7
		Toimintakulut (sisäiset)		356,42	-356,42	0,0
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	12 742	13 313,77	-571,77	104,5
		Sisäiset vyörytyserät		3 121,11	-3 121,11	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	12 742	16 434,88	-3 692,88	129,0
1012350000	Rippikoulu	Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 250	-1 003,65	-246,35	80,3
		Toimintakulut (ulkoiset)	29 760	23 988,62	5 771,38	80,6
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	28 510	22 984,97	5 525,03	80,6
		Toimintakulut (sisäiset)	2 470	2 797,07	-327,07	113,2
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	30 980	25 782,04	5 197,96	83,2
		Sisäiset vyörytyserät		4 837,39	-4 837,39	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	30 980	30 619,43	360,57	98,8
1012360000	Nuorisotyö	Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 000	-855,00	-145,00	85,5
		Toimintakulut (ulkoiset)	20 030	8 225,47	11 804,53	41,1
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	19 030	7 370,47	11 659,53	38,7
		Toimintakulut (sisäiset)	13 997	12 970,38	1 026,62	92,7
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	33 027	20 340,85	12 686,15	61,6
		Sisäiset vyörytyserät		2 822,75	-2 822,75	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	33 027	23 163,60	9 863,40	70,1
1012390000	Aamu- ja iltap.toim.	Toimintakulut (sisäiset)	16 467		16 467,00	
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	16 467		16 467,00	
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	16 467		16 467,00	
1012410000	Diakonia	Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 870	-3 919,70	2 049,70	209,6
		Toimintakulut (ulkoiset)	61 580	50 074,81	11 505,19	81,3
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	59 710	46 155,11	13 554,89	77,3
		Toimintakulut (sisäiset)	3 842	4 036,28	-194,28	105,1
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	63 552	50 191,39	13 360,61	79,0
		Sisäiset vyörytyserät		11 511,28	-11 511,28	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	63 552	61 702,67	1 849,33	97,1
1012410702	YV-keräys	Toimintatuotot (ulkoiset)		-5 468,04	5 468,04	0,0

		Toimintakulut (ulkoiset)		4 422,75	-4 422,75	0,0
		Toimintakate 1 (ulkoinen)		-1 045,29	1 045,29	0,0
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)		-1 045,29	1 045,29	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)		-1 045,29	1 045,29	0,0
1012550000	Sielunhoito	Toimintakulut (ulkoiset)	3 690	4 370,46	-680,46	118,4
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	3 690	4 370,46	-680,46	118,4
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	3 690	4 370,46	-680,46	118,4
		Sisäiset vyörytyserät		929,80	-929,80	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	3 690	5 300,26	-1 610,26	143,6
1012600000	Lähetys	Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 500	-1 854,35	354,35	123,6
		Toimintakulut (ulkoiset)	24 665	25 684,18	-1 019,18	104,1
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	23 165	23 829,83	-664,83	102,9
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	23 165	23 829,83	-664,83	102,9
		Sisäiset vyörytyserät		4 644,15	-4 644,15	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	23 165	28 473,98	-5 308,98	122,9
1012700000	Kans.v.diak.ja m.toi	Toimintatuotot (ulkoiset)	-700	0,00	-700,00	0,0
		Toimintakulut (ulkoiset)	7 650	6 313,93	1 336,07	82,5
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	6 950	6 313,93	636,07	90,8
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	6 950	6 313,93	636,07	90,8
		Sisäiset vyörytyserät		877,02	-877,02	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	6 950	7 190,95	-240,95	103,5
1012900000	Muu seurakuntatyö	Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 000	-1 160,50	160,50	116,1
		Toimintakulut (ulkoiset)	13 000	12 917,77	82,23	99,4
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	12 000	11 757,27	242,73	98,0
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	12 000	11 757,27	242,73	98,0
		Sisäiset vyörytyserät		3 082,81	-3 082,81	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	12 000	14 840,08	-2 840,08	123,7
1014030000	Hautausmaakiinteistö	Toimintatuotot (ulkoiset)	-100	-105,00	5,00	105,0
		Toimintakulut (ulkoiset)	71 180	65 903,37	5 276,63	92,6
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	71 080	65 798,37	5 281,63	92,6
		Toimintakulut (sisäiset)	34 318	36 374,95	-2 056,95	106,0
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	105 398	102 173,32	3 224,68	96,9
		Poistot ja arvonalentumiset	14 500	16 178,00	-1 678,00	111,6
		Sisäiset korkokulut	2 399	86,90	2 312,10	3,6
		Sisäiset vyörytyserät		19 744,12	-19 744,12	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	122 297	138 182,34	-15 885,34	113,0
1014040000	Varsinainen hautaust	Toimintatuotot (ulkoiset)	-18 000	-15 862,05	-2 137,95	88,1
		Toimintakulut (ulkoiset)	24 690	28 095,27	-3 405,27	113,8
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	6 690	12 233,22	-5 543,22	182,9
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	6 690	12 233,22	-5 543,22	182,9
		Poistot ja arvonalentumiset		2 000,00	-2 000,00	0,0

		Sisäiset korkokulut		24,22	-24,22	0,0
		Sisäiset vyörytyserät		6 928,12	-6 928,12	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	6 690	21 185,56	-14 495,56	316,7
1015010000	Kiinteistöhallinto	Toimintatuotot (ulkoiset)		-3 811,62	3 811,62	0,0
		Toimintakulut (ulkoiset)	11 385	8 497,32	2 887,68	74,6
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	11 385	4 685,70	6 699,30	41,2
		Toimintatuotot (sisäiset)	-8 878		-8 878,00	
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	2 507	4 685,70	-2 178,70	186,9
		Sisäiset vyörytyserät		-4 685,70	4 685,70	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	2 507	0,00	2 507,00	0,0
1015020000	Kirkot	Toimintakulut (ulkoiset)	86 450	76 313,39	10 136,61	88,3
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	86 450	76 313,39	10 136,61	88,3
		Toimintatuotot (sisäiset)	-102 962	-95 538,99	-7 423,01	92,8
		Toimintakulut (sisäiset)	3 614		3 614,00	
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-12 898	-19 225,60	6 327,60	149,1
		Poistot ja arvonalentumiset	15 800	16 933,28	-1 133,28	107,2
		Sisäiset korkokulut	29 705	699,18	29 005,82	2,4
		Sisäiset vyörytyserät		1 593,14	-1 593,14	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	32 607	0,00	32 607,00	0,0
1015030000	Kellotapuli	Poistot ja arvonalentumiset		841,75	-841,75	0,0
		Sisäiset korkokulut		39,51	-39,51	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)		881,26	-881,26	0,0
1015050000	Kappelit, muut k.rak.	Toimintakulut (ulkoiset)	15 290	12 009,31	3 280,69	78,5
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	15 290	12 009,31	3 280,69	78,5
		Toimintatuotot (sisäiset)		-12 290,44	12 290,44	0,0
		Toimintakulut (sisäiset)	381		381,00	
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	15 671	-281,13	15 952,13	-1,8
		Sisäiset vyörytyserät		281,13	-281,13	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	15 671	0,00	15 671,00	0,0
1015060000	Seurakuntatalot	Toimintatuotot (ulkoiset)	-7 000	-3 371,33	-3 628,67	48,2
		Toimintakulut (ulkoiset)	92 340	72 024,91	20 315,09	78,0
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	85 340	68 653,58	16 686,42	80,4
		Toimintatuotot (sisäiset)	-135 577	-81 674,47	-53 902,53	60,2
		Toimintakulut (sisäiset)	4 759		4 759,00	
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-45 478	-13 020,89	-32 457,11	28,6
		Poistot ja arvonalentumiset	10 500	10 744,14	-244,14	102,3
		Sisäiset korkokulut	6 991	215,04	6 775,96	3,1
		Sisäiset vyörytyserät		2 061,71	-2 061,71	0,0
		Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-27 987	0,00	-27 987,00	0,0
1015070000	Asuinkiinteistöt, osak	Toimintatuotot (ulkoiset)		-380,00	380,00	0,0
		Toimintakulut (ulkoiset)	10 750	17 655,45	-6 905,45	164,2

		Toimintakate 1 (ulkoinen)	10 750	17 275,45	-6 525,45	160,7
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	10 750	17 275,45	-6 525,45	160,7
		Poistot ja arvonalentumiset		5 646,00	-5 646,00	0,0
		Sisäiset korkokulut	1 307	139,91	1 167,09	10,7
		Sisäiset vyörytyserät		7 820,72	-7 820,72	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	12 057	30 882,08	-18 825,08	256,1
1015080000	Leiri- ja kurss.kesk.	Toimintatuotot (ulkoiset)	-5 500	-3 591,15	-1 908,85	65,3
		Toimintakulut (ulkoiset)	20 550	13 190,28	7 359,72	64,2
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	15 050	9 599,13	5 450,87	63,8
		Toimintatuotot (sisäiset)		-17 108,15	17 108,15	0,0
		Toimintakulut (sisäiset)	123		123,00	
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	15 173	-7 509,02	22 682,02	-49,5
		Poistot ja arvonalentumiset	16 900	16 649,89	250,11	98,5
		Sisäiset korkokulut		442,72	-442,72	0,0
		Sisäiset vyörytyserät		749,72	-749,72	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	32 073	10 333,31	21 739,69	32,2
1015090000	Muut rakennukset	Toimintakulut (ulkoiset)	480	199,12	280,88	41,5
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	480	199,12	280,88	41,5
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	480	199,12	280,88	41,5
		Sisäiset korkokulut	35	0,00	35,00	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	515	199,12	315,88	38,7
1015100000	Maa- ja metsätalous	Toimintatuotot (ulkoiset)	-311 500	-248 166,58	-63 333,42	79,7
		Toimintakulut (ulkoiset)	76 750	58 057,72	18 692,28	75,6
		Toimintakate 1 (ulkoinen)	-234 750	-190 108,86	-44 641,14	81,0
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-234 750	-190 108,86	-44 641,14	81,0
		Sisäiset korkokulut	23 318	54,41	23 263,59	0,2
		Sisäiset vyörytyserät		15 837,59	-15 837,59	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-211 432	-174 216,86	-37 215,14	82,4
1991010000	Lampenin rahasto	Toimintakulut (ulkoiset)		659,16	-659,16	0,0
		Toimintakate 1 (ulkoinen)		659,16	-659,16	0,0
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)		659,16	-659,16	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)		659,16	-659,16	0,0
1992410100	Diakonirahasto	Toimintatuotot (ulkoiset)		-848,18	848,18	0,0
		Toimintakulut (ulkoiset)		1 597,00	-1 597,00	0,0
		Toimintakate 1 (ulkoinen)		748,82	-748,82	0,0
		Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)		748,82	-748,82	0,0
		Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)		748,82	-748,82	0,0

1.5.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

1.5.3

Tuloslaskelmaosa toteumavertailu tiliryhmätaso

	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	-495 090,64	-624 487	-520 590,30	-103 896,70	83,4
Korvaukset	-14 327,85				
Myyntituotot	-20,00	-300	-867,00	567,00	289,0
Maksutuotot	-37 828,56	-46 270	-39 438,48	-6 831,52	85,2
Vuokratuotot	-20 995,42	-24 000	-17 317,87	-6 682,13	72,2
Metsätalouden tuotot	-190 841,30	-300 000	-231 007,14	-68 992,86	77,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat			-6 876,07	6 876,07	0,0
Tuet ja avustukset	-7 331,24	-2 000	-1 726,84	-273,16	86,3
Muut toimintatuotot	-15 636,24	-4 500	-16 744,85	12 244,85	372,1
Sisäiset tuotot	-208 110,03	-247 417	-206 612,05	-40 804,95	83,5
Toimintakulut	1 122 861,16	1 240 836	1 088 958,92	151 877,08	87,8
Henkilöstökulut	492 405,53	494 760	478 748,77	16 011,23	96,8
Palkat ja palkkiot	375 303,74	377 980	375 259,41	2 720,59	99,3
Henkilösivukulut	117 756,39	116 780	113 907,55	2 872,45	97,5
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-654,60		-10 418,19	10 418,19	0,0
Palvelujen ostot	246 626,53	281 920	249 222,74	32 697,26	88,4
Sisäiset vuokratulot	208 110,03	247 416	206 612,05	40 803,95	83,5
Aineet ja tarvikkeet	120 987,23	165 190	112 079,39	53 110,61	67,8
Ostot tilikauden aikana	120 987,23	165 190	112 079,39	53 110,61	67,8
Annetut avustukset	16 616,01	17 100	21 641,53	-4 541,53	126,6
Muut toimintakulut	38 115,83	34 450	20 654,44	13 795,56	60,0
TOIMINTAKATE	627 770,52	616 349	568 368,62	47 980,38	92,2
Verotulot	-457 245,45	-500 000	-545 707,98	45 707,98	109,1
Kirkollisverotulot	-385 750,42	-430 000	-464 861,24	34 861,24	108,1
Osuus yhteisöveron tuotoista	-71 495,03	-70 000	-80 846,74	10 846,74	115,5
Verotuskulut	10 184,41	10 200	9 621,69	578,31	94,3
Keskusrahastomaksut	23 052,00	24 000	23 220,00	780,00	96,8
Toimita-avustukset	-23 240,00	-25 000	-28 228,61	3 228,61	112,9
Rahoitustuotot- ja kulut	6 312,65	3 000	11 689,89	-8 689,89	389,7
Korkotuotot	-1 950,64	-2 000	-1 682,39	-317,61	84,1
Sisäiset korkotuotot	-7 423,00	-68 858	-1 702,41	-67 155,59	2,5
Korkokulut	8 263,29	5 000	13 372,28	-8 372,28	267,4
Sisäiset korkokulut	7 423,00	68 858	1 702,41	67 155,59	2,5
VUOSIKATE	186 834,13	128 549	38 963,61	89 585,39	30,3
Poistot ja arvonalentumiset	71 157,00	60 720	69 516,69	-8 796,69	114,5
Suunnitelman mukaiset poistot	71 157,00	60 720	69 516,69	-8 796,69	114,5

Satunnaiset tuotot ja kulut	-20 861,14	-190 000		-190 000,00	
Satunnaiset tuotot	-20 861,14	-190 000		-190 000,00	
Erilliskirjanpituina hoidetut rahastot			0,00	0,00	0,0
Tuotot			-35 722,10	35 722,10	0,0
Kulut			33 537,71	-33 537,71	0,0
Siirrot rahastosta/rahastoon			2 184,39	-2 184,39	0,0
TILIKAUDEN TULOS	237 129,99	-731	108 480,30	-109 211,30	-14 840,0
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-16 650,00		-10 333,33	10 333,33	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	220 479,99	-731	98 146,97	-98 877,97	-13 426,4

1.5.4 Verotulojen erittely

1.5.4.

Verotulojen erittely

	Talousarvio 2015	Talousarvion muutokset	Toteuma 2015	Yli-ali	T-%
Kirkollisverotulot	-430 000,00		-464 861,24	34 861,24	108,1
Osuus yhteisöveron tuotoista	-70 000,00		-80 846,74	10 846,74	115,5
Yhteensä	-500 000,00		-545 707,98	45 707,98	109,1

Verotulojen määräytymisen perusteet

	2015		2014	
Kirkollisvero - %	1,95	%	1,75	%
Koko kirkon kirkollisveron jako-osuus	926 006 188			
Seurakunnan jako-osuus	0,0004438729 411 029	%		%
Koko kirkon yhteisöveron jako-osuus	0,0278	%		%
Seurakunnan jako-osuus	0,0006179243	%		%

1.5.5. Investointiosan toteutuminen

Investointeja ei ollut vuonna 2015.

1.5.6. Rahoitusosan toteutuminen

1.5.6.

Rahoitusosa toteumavertailu

	TP edellinen vuosi 2014	TA kuluva 2015	Toteuma 2015	Yli-ali	T- %
Tulorahoitus	186 834,13	128 549	45 476,62	83 072,38	35
Vuosikate	186 834,13	128 549	38 963,61	89 585,39	30
Satunnaiset erät	-20 861,14	-190 000		-190 000,00	
Tulorahoituksen korjauserät	20 861,14	190 000	6 513,01	183 486,99	3
Investoinnit			-9 300,00	9 300,00	0
Pysyvien vastaavien myyntitulot			-9 300,00	9 300,00	0
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	186 834,13	128 549	36 176,62	92 372,38	28
Lainakannan muutokset	-370 831,72		-33 961,98	33 961,98	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-370 831,72		-33 961,98	33 961,98	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-173 835,65		-8 337,73	8 337,73	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-19 923,99		-13 653,17	13 653,17	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	53 131,82		-14 172,05	14 172,05	0
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-207 043,48		19 487,49	-19 487,49	0
Rahoitustoiminnan rahavirta	-544 667,37		-42 299,71	42 299,71	0
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-357 833,24	128 549	-6 123,09	134 672,09	-5
Rahavarojen muutos	-514,75		-6 123,09	6 123,09	0

1.6. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.6.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

1.6.1.

Tuloslaskelman tunnusluvut

	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toimintatuotot	313 978,25	286 980,61
Toimintakulut	-882 346,87	-914 751,13
TOIMINTAKATE	-568 368,62	-627 770,52
Verotulot	545 707,98	457 245,45
Verotuskulut	-9 621,69	-10 184,41
Keskusrahastomaksut	-23 220,00	-23 052,00
Toiminta-avustukset	28 228,61	23 240,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-11 689,89	-6 312,65
VUOSIKATE	-38 963,61	-186 834,13
Poistot ja arvonalentumiset	-69 516,69	-71 157,00
Satunnaiset tuotot ja kulut		20 861,14
TILIKAUDEN TULOS	-108 480,30	-237 129,99
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	10 333,33	16 650,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-98 146,97	-220 479,99

	2015	2014
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %	35,58	31,37
Vuosikatteen osuus poistoista, %	-56,05	-262,57
Vuosikate, euroa/jäsen	0,00	0,00

Tuloslaskelman tunnusluvut

	2015	2014	2013	2012
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %	35,6	31,4	42,4	42,9
Vuosikatteen osuus poistoista, %	-56	-263	-250	-217
Vuosikate, €/jäsen	-20	-95	-82	-77

1.6.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

1.6.2.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

	1.1. - 31.12.2015
Tulorahoitus	-45 476,62
Vuosikate	-38 963,61
Satunnaiset erät	
Tulorahoituksen korjauserät	-6 513,01
Investoinnit	9 300,00
Pysyvien vastaavien myyntitulot	9 300,00
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-36 176,62
Lainakannan muutokset	33 961,98
Lyhytaikaisten lainojen muutos	33 961,98
Muut maksuvalmiuden muutokset	8 337,73
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	13 653,17
Lyhytaikaisten saamisten muutos	14 172,05
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-19 487,49
Rahoitustoiminnan rahavirta	42 299,71
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	6 123,09
Rahavarojen muutos	6 123,09

	2015
Investointien tulorahoitusprosentti %	0,00
Rahavarojen riittävyys. pv	2,61
Lainanhoitokate	-1,91

Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2015	2014	2013	2012
Investointien tulorahoitus %	-	5189,8	179,0	562
Rahavarojen riittävyys / pv	3	0	0	0
Lainanhoitokate	-	-	-	-

1.6.3. Tase ja sen tunnusluvut

1.6.3

Taseen tunnusluvut

	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 399 263,90	2 471 567,58
Aineelliset hyödykkeet	2 367 075,21	2 439 378,89
Maa- ja vesialueet	664 011,25	664 298,24
Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	53 073,59	58 481,59
Rakennukset	1 537 020,88	1 587 793,14
Kiinteät rakenteet ja laitteet	54 410,75	54 410,75
Koneet ja kalusto	58 558,74	74 395,17
Sijoitukset	32 188,69	32 188,69
Osakkeet ja osuudet	32 188,69	32 188,69
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	58 690,40	57 558,34
Muut toimeksiantojen varat	58 690,40	57 558,34
VAIHTUVAT VASTAAVAT	45 597,61	53 646,57
Saamiset	38 959,77	53 131,82
Lyhytaikaiset saamiset	38 959,77	53 131,82
Myytisaamiset	2 469,00	2 029,00
Muut saamiset	14 967,69	0,00
Siirtosaamiset	21 523,08	51 102,82
Rahat ja pankkisaamiset	6 637,84	514,75
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 503 551,91	2 582 772,49
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-1 569 217,99	-1 667 364,96
Peruspääoma	-1 561 936,29	-1 561 936,29
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-105 428,67	-325 908,66
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	98 146,97	220 479,99
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-249 716,67	-260 050,00
Poistoero	-249 716,67	-260 050,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-92 267,56	-77 482,33
Lahjoitusrahastojen pääomat	-30 888,56	-19 923,99
Muut toimeksiantojen pääomat	-61 379,00	-57 558,34
VIERAS PÄÄOMA	-592 349,69	-577 875,20
Lyhytaikainen vieras pääoma	-592 349,69	-577 875,20
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-404 793,70	-370 831,72
Ostovelat	-23 158,88	-59 788,56
Muut velat	-76 214,24	-84 015,32
Siirtovelat	-88 182,87	-63 239,60
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-2 503 551,91	-2 582 772,49

	2015	2014
Omavaraisuusaste, %	75,43	76,93
Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen	0,00	0,00
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	66,71	75,30
Lainakanta, euroa/jäsen	0,00	0,00

Taseen tunnusluvut

	2015	2014	2013	2012
Omavaraisuusaste, %	75,4	76,9	86,1	89,1
Rahoitusvarallisuus, €/jäsen	34,6	27,31	4,38	7,36
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	66,7	75,3	37,5	32,4
Lainakanta, €/jäsen	212,16	188,81	102,12	62,98

1.7. Seurakuntakonserni

- Seurakunnalla ei ole tytäryhtiöitä

1.8. Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyä ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Kirkkoneuvosto esittää, että tilikauden tuloksesta -108.480,30 euroa poistoeron vähennyksen 10.333,33 euroa jälkeen jäävä alijäämä -98.176,97 euroa esitetään kirjattavaksi taseeseen yli/alijäämän tilille.

Talouden tasapainottamiseksi on kirkkovaltuusto päättänyt 9.2.2016 kokouksessaan vähentää henkilöstökuluja 2,5 henkilötyövuoden verran osa-aikaistamalla tehtäviä ja supistamalla toimintaa. Kustannusvaikutus on vuodelle 2016 noin 32.000 euroa ja vuodesta 2017 alkaen noin 65.000 euroa. Lisäksi on päätetty korottaa seurakunnan perimiä maksuja. Taseessa on tilinpäätöskirjausten jälkeen ylijäämää 7.281,70 euroa.

2. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

2.1. Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toimintatuotot	313 978,25	286 980,61
Korvaukset		14 327,85
Myyntituotot	867,00	20,00
Maksutuotot	39 438,48	37 828,56
Vuokratuotot	17 317,87	20 995,42
Metsätalouden tuotot	231 007,14	190 841,30
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	6 876,07	
Tuet ja avustukset	1 726,84	7 331,24
Muut toimintatuotot	16 744,85	15 636,24
Toimintakulut	-882 346,87	-914 751,13
Henkilöstökulut	-478 748,77	-492 405,53
Palkat ja palkkiot	-375 259,41	-375 303,74
Henkilösivukulut	-113 907,55	-117 756,39
Henkilökulujen oikaisuerät	10 418,19	654,60
Palvelujen ostot	-249 222,74	-246 626,53
Aineet ja tarvikkeet	-112 079,39	-120 987,23
Ostot tilikauden aikana	-112 079,39	-120 987,23
Annetut avustukset	-21 641,53	-16 616,01
Muut toimintakulut	-20 654,44	-38 115,83
TOIMINTAKATE	-568 368,62	-627 770,52
Verotulot	545 707,98	457 245,45
Kirkollisverotulot	464 861,24	385 750,42
Osuus yhteisöveron tuotoista	80 846,74	71 495,03
Verotuskulut	-9 621,69	-10 184,41
Keskusrahastomaksut	-23 220,00	-23 052,00
Toiminta-avustukset	28 228,61	23 240,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-11 689,89	-6 312,65
Korkotuotot	1 682,39	1 950,64
Korkokulut	-13 372,28	-8 263,29
VUOSIKATE	-38 963,61	-186 834,13
Poistot ja arvonalentumiset	-69 516,69	-71 157,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-69 516,69	-71 157,00
Satunnaiset tuotot ja kulut		20 861,14
Satunnaiset tuotot		20 861,14
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot		
Tuotot	35 722,10	

Kulut	-33 537,71	
Siirrot rahastosta/rahastoon	-2 184,39	
TILIKAUDEN TULOS	-108 480,30	-237 129,99
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	10 333,33	16 650,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-98 146,97	-220 479,99

2.2. Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2015
Tulorahoitus	-45 476,62
Vuosikate	-38 963,61
Satunnaiset erät	
Tulorahoituksen korjauserät	-6 513,01
Investoinnit	9 300,00
Pysyvien vastaavien myyntitulot	9 300,00
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-36 176,62
Lainakannan muutokset	33 961,98
Lyhytaikaisten lainojen muutos	33 961,98
Muut maksuvalmiuden muutokset	8 337,73
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	13 653,17
Lyhytaikaisten saamisten muutos	14 172,05
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-19 487,49
Rahoitustoiminnan rahavirta	42 299,71
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	6 123,09
Rahavarojen muutos	6 123,09

2.3. Tase

Taselaskelma

	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 399 263,90	2 471 567,58
Aineelliset hyödykkeet	2 367 075,21	2 439 378,89
Maa- ja vesialueet	664 011,25	664 298,24
Hautausmaiden aineelliset hyödykkeet	53 073,59	58 481,59
Rakennukset	1 537 020,88	1 587 793,14
Kiinteät rakenteet ja laitteet	54 410,75	54 410,75
Koneet ja kalusto	58 558,74	74 395,17
Sijoitukset	32 188,69	32 188,69
Osakkeet ja osuudet	32 188,69	32 188,69
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	58 690,40	57 558,34
Muut toimeksiantojen varat	58 690,40	57 558,34
VAIHTUVAT VASTAAVAT	45 597,61	53 646,57
Saamiset	38 959,77	53 131,82
Lyhytaikaiset saamiset	38 959,77	53 131,82
Myytisaamiset	2 469,00	2 029,00
Muut saamiset	14 967,69	0,00
Siirtosaamiset	21 523,08	51 102,82
Rahat ja pankkisaamiset	6 637,84	514,75
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 503 551,91	2 582 772,49
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-1 569 217,99	-1 667 364,96
Peruspääoma	-1 561 936,29	-1 561 936,29
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-105 428,67	-325 908,66
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	98 146,97	220 479,99
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-249 716,67	-260 050,00
Poistoero	-249 716,67	-260 050,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-92 267,56	-77 482,33
Lahjoitusrahastojen pääomat	-30 888,56	-19 923,99
Muut toimeksiantojen pääomat	-61 379,00	-57 558,34
VIERAS PÄÄOMA	-592 349,69	-577 875,20
Lyhytaikainen vieras pääoma	-592 349,69	-577 875,20
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-404 793,70	-370 831,72
Ostovelat	-23 158,88	-59 788,56
Muut velat	-76 214,24	-84 015,32
Siirtovelat	-88 182,87	-63 239,60
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-2 503 551,91	-2 582 772,49

3. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

3.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätökseen on kirjattu kustannuspaikoittain työntekijöiden kumulatiivinen lomapalkkavelan muutos sivukuluineen 31.12.2015. Velkaan on laskettu työntekijöiden ansaitut ja pitämättömät lomat, lomarahat ja säästövapaat niiltä työntekijöiltä, joiden palvelussuhde jatkuu tai on päättynyt 31.12.2015 mennessä eikä lopputiliä ole vielä laskettu.

3.2. Tuloslaskelman liitetiedot

3.2.1 Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain

Tehtäväalueet tileittäin /Virat ja tehtävät	Jako- osuus %
101 HALLINTOELIMET	
TALOUSPÄÄLLIKKÖ	15
KIRKKOHERRA	5
105 TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINTO	
TOIMISTOSIHTTEERI	15
TALOUSPÄÄLLIKKÖ	60
KIRKKOHERRA	5
107 KIRKONKIRJOJEN PITO	
TOIMISTOSIHTTEERI	50
108 KIRKKOHERRANVIRASTO JA MUU YLEISHALLIN	
TOIMISTOSIHTTEERI	20
TALOUSPÄÄLLIKKÖ	15
KIRKKOHERRA	10
201 JUMALANPALVELUSELÄMÄ	
SEURAKUNTAPASTORI	20
KANTTORI	15
KIRKKOHERRA	20
202 HAUTAAN SIUNAAMINEN	
SEURAKUNTAPASTORI	20
KANTTORI	25
KIRKKOHERRA	20
203 MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET	
KANTTORI	5
KIRKKOHERRA	5
SEURAKUNTAPASTORI	5
204 AIKUISTYÖ	
KIRKKOHERRA	5
205 MUUT SEURAKUNTATILAISUUDET	
KANTTORI	5
KIRKKOHERRA	5
SEURAKUNTAPASTORI	5

000210 TIEDOTUS JA VIESTINTÄ	
KIRKKOHERRA	5
TOIMISTOSIHTTEERI	10
220 MUSIIKKI	
KANTTORI	50
231 PÄIVÄKERHO/LAPSI- JA PERHETYÖ	
VASTAAVA LASTENOHJAAJA	72
233 VARHAISNUORISOTYÖ	
VASTAAVA LASTENOHJAAJA	5
235 RIPPIKOULU	
VASTAAVA LASTENOHJAAJA	5
SEURAKUNTAPASTORI	15
KIRKKOHERRA	5
236 NUORISOTYÖ	
SEURAKUNTAPASTORI	10
241 DIAKONIA	
DIAKONI	95
VASTAAVA LASTENOHJAAJA	5
250 SIELUNHOITO	
KIRKKOHERRA	5
260 LÄHETYS	
SEURAKUNTAPASTORI	20
KIRKKOHERRA	5
270 KANSAINVÄLINEN DIAKONIA JA MUU KANSAINVÄLINEN TYÖ	
DIAKONI	5
290 MUU SEURAKUNTATYÖ	
KIRKKOHERRA	5
Muut palkat ja palkkiot	
403 HAUTAUSMAAKIINTEISTÖT	
SEURAKUNTAMESTARI	10
SEURAKUNTAMESTARIN SIJAINEN	10
Hautausmaan kesätyöntekijät	
404 VARSINAINEN HAUTAUSTOIMI	
SEURAKUNTAMESTARI	30
TOIMISTOSIHTTEERI	5
SUNTION SIJAINEN	
501 KIINTEISTÖHALLINTO	
TALOUSPÄÄLLIKKÖ	5
SEURAKUNTAMESTARI	5
SEURAKUNTAMESTARIN SIJAINEN	5

502 KIRKOT

SEURAKUNTAMESTARI	20
SEURAKUNTAMESTARIN SIJAINEN	20
SIIVOOJA-VAHTIMESTARI	10

**505 KAPPELIT JA MUUT KIRKKORAKENNUKSET
SUNTIO****506 SEURAKUNTATALOT**

SEURAKUNTAMESTARI	30
SEURAKUNTAMESTARIN SIJAINEN	30
SIIVOOJA-VAHTIMESTARI	80

508 LEIRI JA KURSSIKESKUKSET, SÄRKIRANTA

SEURAKUNTAMESTARI	5
SEURAKUNTAMESTARIN SIJAINEN	5
SIIVOOJA-VAHTIMESTARI	10

510 MAA- JA METSÄTALOUS

TALOUSPÄÄLLIKKÖ	5
-----------------	---

3.2.2 Tilikauden palkat, palkkiot

Henkilöstökulut	2015
Palkat ja palkkiot	375 260
Eläkekulut	97 245
Muut henkilösivukulut	16 662
Saadut henkilöstökorvaukset	
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	-10 418
Aktivoidut palkat, eläke ja henkilösivukulut	
Yhteensä	478 749
Matka-, majoitus- ja ravitsemiskulut	10 619
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	5 877
Työterveyshuolto	1 854
Työssä jaksaminen (työnohjauspalvelut + liikunta- ja kulttuurisetelit)	
Yhteensä	497 099

3.4. Taseen liitetiedot

Seurakunnalla ei ole varauksia ja eikä satunnaisia tuottoja. Särkirannan sauna-
kokoontumisrakennukseen kohdistuvaa poistoeroa on jäljellä 249.716,67 euroa, jota tuloutetaan
vuosittain 10.333,33 euroa.

LIITETIETO OMAN PÄÄOMAN MUU- TOKSISTA

	peruspo	arvonkor. rahasto	diakonia- rahasto	ed.tilik. yli/ alijäämä	tilikauden ali/ylijäämä	Oma pääoma
Tilanne 1.1.	1561936,29			325908,66	220479,99	1667364,96
siirrot erien välillä				-	-98146,97	
lisäykset						0,00
vähennykset					-98146,97	-98146,97
Tilanne 31.12.	1561936,29	0,00	0,00	105428,67	-98146,97	1569217,99

Tapahtumat:

- alijäämä siirretty ed. tilikauden ylijäämiin	220479,99
- tilikauden alijäämä lisätty	-98146,97

Pysyvien vastaavien erittely

Taseen liitetiedot	Arvo 31.12.2014	Lisäys	Siirtokirjaus	Myynti	Poisto/myynti	Invest.tuki	Arvonkor.	Vuoden poistot	Arvo 31.12.2015
Maa- ja vesialueet	664 298,24	0,00	0,00	-286,99	0,00	0,00	0,00	0,00	664 011,25
Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	58 481,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-5 408,00	53 073,59
Rakennukset	1 587 793,14	0,00	0,00	-2 500,00	0,00	0,00	0,00	-48 272,26	1 537 020,88
Kiinteät rakenteet ja laitteet	54 410,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	54 410,75
Koneet ja kalusto	74 395,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-15 836,43	58 558,74
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	32 188,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32 188,69
Yhteensä	2 471 567,58	0,00	0,00	-2 786,99	0,00	0,00	0,00	-69 516,69	2 399 263,90

Poistosuunnitelma

Kirkkoneuvostossa 27.3.2000 § 11 hyväksytyy Puumalan seurakunnan käyttöomaisuuden poistosuunnitelma vuosittain vuodesta 1999 alkaen.

Seurakunnan vuosipoistojen tulisi olla kokoluokkana samaa tasoa, kuin arvioitu nykyisen käyttöomaisuuden korjausinvestointien määrä vuositasolla. Huomioitava myös vieraan pääoman kustannukset vuosittain.

Seurakuntien käyttöomaisuuteen kuuluville rakennuksille suositeltavin poistomenetelmä on tasapoistomenetelmä. Kiinteät rakenteet ja laitteet sekä koneet ja kalusto voidaan poistaa joko tasapoisto- tai menojäännöspoistomenetelmällä.

1. Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto	Menojäännöspoisto
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	
Atk-ohjelmistot	5 v.	
Muut pitkävaikutteiset menot		
Perustamis- ja järjestelymenot	3 v.	
Muut	3 v.	
2. Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei lasketa poistoja	
Rakennukset ja rakennelmat		
Kirkot	60 v - poistoja ei tehdä, hankittu ennen vuotta 1989	
Siunauskappelit	60 v.- poistoja ei tehdä, hankittu ennen vuotta 1989	
Seurakuntatalot	30 v.- poistoja ei tehdä, hankittu ennen vuotta 1989	
Leiri- ja kurssikeskukset	30 v.	
Asuinrakennukset	30 v.- poistoja ei tehdä, hankittu ennen vuotta 1989	
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v.	
Huolto- ja talousrakennukset	15 v.	
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kiinteät maarakenteet ja laitteet	15 v.	
Muut kiinteät koneet, laitteet	15 v.	
Urut	15 - 30 v. poistoja ei tehdä, hankittu ennen vuotta 1989	
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	10 v.	
Muut liikkuvat työkoneet	10 v.	
Muut raskaat koneet	10 v.	
Muut kevyet koneet	5 v.	
Atk- laitteet	5 v.	
Muut laitteet ja kalusteet	5 v.	
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat (soramonttu)	käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

3.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot (Vastuut ja vakuudet)

Seurakunnan laskennallinen osuus kirkon yhteisestä eläkevastuuvajauksesta

Seurakunnan palkkasumma	356 517
Koko kirkon palkkasumma *	508 874 454
Koko kirkon eläkevastuuvajaus *	3 110 215 037
Seurakunnan laskennallinen osuus koko kirkon eläkevastuuvajauksesta	2 179 013

* Määrät ilmoitetaan Kirkkohallituksen yleiskirjeessä vuosittain helmikuussa.

Hautainhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

Haudanhoitosopimuksiin kohdistuneet välilliset ja välittömät kulut (haudanhoitokulut) jaetaan sopimushautojen lukumäärällä, jolloin saadaan yhden hoidetun haudan kulut keskimäärin tilivuoden aikana. Hoitovastuu saadaan kertomalla yhden hoidetun haudan kulut jäljellä olevien hoitosopimusvuosien lukumäärällä.

Haudanhoitosopimusten lukumäärä	583	kpl
Haudanhoitokulu (välilliset ja välittömät)	33 537	euroa
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	57,53	euroa/hauda
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	888	vuotta
Seurakunnan haudanhoitovastuu	51 083	euroa
Sopimuksia vastaava pääoma	58 690	euroa
Ylikatteisuus	7 608	euroa

Seurakunnan vakuutukset:

	Vak.paikka		tilavuus m3	pinta-ala m2	vak.arvo irtaimisto
Lamminniemen kappeli	Hurissalo	täysarvo	610	200	25746
Seurakuntatalo	Kirkkotie 1	täysarvo	3280	1200	
Varasto/autotalli	Kirkkotie 1	täysarvo	188		
Srk-talo eri laitteet	Kirkkotie 1				2034
Srk-talo irtaimisto	Kirkkotie 1	täysarvo			
Srk-talo urut	Kirkkotie 1				231270
Kirkko	Kirkkotie 2	7720319	9000	1200	
Kellotapuli	Kirkkotie 2	602182	1200	40	
Kirkon irtaimisto	Kirkkotie 2				1352396
Kellotapulien irtaimisto	Kirkkotie 2				93609
Urut	Kirkkotie 2				752186
Kellonsoittolaitteisto	Kirkkotie 2				14313
Alttaritaulu	Kirkkotie 2				103519
Kirkkohopeat	Kirkkotie 2				22024
Huoltorakennus	Rauhantie	täysarvo	640	190	
Huoltorakennus, irtaimisto	Rauhantie				23125
Hautakivet ja monumentit	Hautausmaat				22024
Kanttorila, rantasauna	Lukkarintie	10053	60		
Pappila	Hiekkarannantie 7	täysarvo	1337	345	
Pappila, varasto asuinrakennus	Hiekkarannantie 7	täysarvo	3329		
Pappila, varasto	Hiekkarannantie 7	täysarvo	746		
Pappila, varasto	Hiekkarannantie 7	täysarvo	503		
Pappila, kellari	Hiekkarannantie 7	täysarvo	244		
Pappila, pihasauna	Hiekkarannantie 7	täysarvo	52		
Pappila, rantasauna	Hiekkarannantie 7	täysarvo	28		
Pappilan irtaimisto	Hiekkarannantie 7				7044
Särkiranta	Koskenseläntie 199	täysarvo			
Särkiranta, irtaimisto	Koskenseläntie 199	täysarvo	546	154	
Leirimaja, rantasauna	Koskenseläntie 199	täysarvo	82		
Leirimaja, majoitusaitta	Koskenseläntie 199	täysarvo	303		
Leirimaja, takkatupa	Koskenseläntie 199	täysarvo	182		
Leirimaja, varasto	Koskenseläntie 199	täysarvo	218		
Sopalan kämpmä	Sopala	20106	60		
Taloussmä			1591		
Vastuuvakuutus					1000000
Toiminnan oikeusturva					20000
Seurakuntien ryhmätapaturma	1964 henkilöä				
Liikennevakuutus, traktori LM Track					
Liikennevakuutus, traktori Wille					
Peräkärryn vakuutus					

3.6. Omistukset muissa yhtiöissä

Seurakunta omistaa Osuuskunta metsäliiton osuuksia 30.000 eurolla ja Kiinteistö Oy Haapaselän osakkeita 9 kpl tasearvoltaan 2500 euroa. Kiinteistö Oy Haapaselkää ollaan purkamassa vuoden 2016 aikana, jolloin osakkeet kirjataan alas arvottomina.

3.7. Taseyksikkönä hoidettujen rahastojen tilinpäätöslaskelmat Tilinpäätöslaskelmat

HHR Tase ja tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toimintatuotot	35 172,10	34 676,00
Maksutuotot	35 067,13	34 676,00
Muut toimintatuotot	104,97	
Toimintakulut	-33 537,71	-28 741,53
Henkilöstökulut	-26 948,00	-26 650,00
Palkat ja palkkiot	-20 156,00	-20 351,00
Henkilösivukulut	-6 792,00	-6 299,00
Palvelujen ostot	-2 433,71	-191,53
Palvelun ostot - sisäiset	0,00	-1 900,00
Aineet ja tarvikkeet	-4 156,00	
Ostot tilikauden aikana	-4 156,00	
TOIMINTAKATE	1 634,39	5 934,47
Rahoitustuotot ja -kulut	550,00	504,94
Korkotuotot	550,00	504,94
VUOSIKATE	2 184,39	6 439,41
TILIKAUDEN TULOS	2 184,39	6 439,41
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 184,39	6 439,41

	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	58 690,40	57 558,34
Saamiset	55 550,00	55 000,00
Lyhytaikaiset saamiset	55 550,00	55 000,00
Lainasamiset	55 000,00	55 000,00
Siirtosaamiset	550,00	
Rahat ja pankkisaamiset	3 140,40	2 558,34
VASTAAVAA YHTEENSÄ	58 690,40	57 558,34
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-4 073,73	-1 889,34

Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-1 889,34	4 550,07
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 184,39	-6 439,41
VIERAS PÄÄOMA	-54 616,67	-55 669,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	-41 829,34	-43 069,50
Saadut ennakot	-41 829,34	-43 069,50
Lyhytaikainen vieras pääoma	-12 787,33	-12 599,50
Saadut ennakot	-12 787,33	-12 599,50
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-58 690,40	-57 558,34

HHR rahoituslaskelma

	1.1. -31.12.2015
Tulorahoitus	2 184,39
Vuosikate	2 184,39
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	2 184,39
Antolainauksen muutokset	
Antolainauksen lisäys	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 602,33
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-550,00
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-1 052,33
Rahoitustoiminnan rahavirta	-1 602,33
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	582,06
Rahavarojen muutos	582,06

4. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Puumalassa 16 päivänä maaliskuuta 2016

Helena Castrén
puheenjohtaja,
kirkkoherra

Asta Luukkonen
kirkkoneuvoston varapj.

Esa Karjalainen
kirkkoneuvoston jäsen

Eero Lappalainen
kirkkoneuvoston jäsen

Marja Liisa Markkanen
kirkkoneuvoston jäsen

Maija Reponen
kirkkoneuvoston jäsen

Unto Pasanen
taluspäällikkö

Tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Puumalassa 18. maaliskuuta 2016

Osmo Aalto, JHTT

5. KIRJANPITOKIRJOJA JA TOSITTEITA KOSKEVAT LUETTELOT JA SELVITYKSET

5.1. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Nro

sarja Tositelajit

Kassa- ja muistiotositteet

1	AB	Automaattikirjaus
1	K1	Kirjanpitoliittymä
1	K2	Kirjanpitoliittymä, verokäsittely
1	PK	Palvelukassat Kipan muistiotosite / pääkirjatili- tosite
1	SA	Sisäiset erät (vyörytys)
1	SE	Sisäiset erät (vyörytys)
1	SK	Seurakunnan muistiotosite / pääkirjatilitosite
1	SR	Sijoituskirjanpidon muistiotosite
1	SZ	Peruutustosite / muistio
1	TO	Tiliote
1	ZA	Tilin avaussaldo
1	ZM	M2 Kirjanpitoliittymä
1	ZY	Yhdistyvät seurakunnat

Myyntilaskut

18	DA	Asiakastosite
18	DG	Asiakkaat – hyvitys
18	DR	Asiakkaat – lasku
18	DV	Viivästyskorkolasku
14	DZ	Asiakkaat – maksukirjaus
18	M1	Liittymälaskut (Prime ja Status)
18	M3	Liittymälaskut (Haahtela) Laskun
9	RV	siirto
18	ZD	Luottotappio

Ostolaskut

19	KA	Toimittajatosite
19	KG	Toimittajat – hyvitys
19	KR	Toimittajat – lasku
19	KZ	Toimittajat – maksu
19	TM	Matkalaskut ostoireskont- ra

Käyttöomaisuus

1	AA	Käyttöomaisuus kirjaus
3	AF	Poistokirjaukset
1	AI	Investointituet käyttöomaisuus
1	AM	Käyttöomaisuuden myynti
1	AZ	Purku käyttöomaisuuteen

Palkat

1	P1	Palkat
1	PA	Palkat
1	PV	Lomapalkkavaraus

Nro

sarja	Käytetyt tositenumerot
1	1000000 - 1002918
3	3000000 - 3000023
9	90000000 - 90000110
14	14000000 - 14000347
15	15000000 - 15000884
18	18000000 - 18000247
19	19000000 - 19000955

5.2. Selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista

Päiväkirja
Pääkirja
Tuloslaskelma
Tase
Rahoituslaskelma

Kipan järjestelmässä oleva aineisto säilytetään sähköisessä muodossa.

Muistiotositteet säilytetään Kipan järjestelmän lisäksi paperimuodossa 6 vuotta ja Tasekirja tilikaudelta sidottuna säilytetään pysyvästi seurakunnan arkistossa.